

INFORMATOR

URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

LUTY / MARZEC 2012 r.

Przy wykorzystaniu zamieszczonych w „Informatorze UZP” informacji poprzez przedruk całego artykułu bądź jego fragmentów należy: podać autora oraz źródło pochodzenia cytowanego tekstu wskazując na numer „Informatora UZP”, rok i miesiąc wydania oraz adres strony internetowej, na której był on opublikowany.

Korzystając z zamieszczonych w „Informatorze UZP” danych, wykresów, zestawień statystycznych itp. należy wskazać wszystkie informacje identyfikujące materiał, z którego zostały one zaczerpnięte.

Spis treści

AKTUALNOŚCI	2
➤ Realizacja projektu twinningowego z Albanią „Support for the strengthening of the Albanian public procurement, concessions and public auctions” AL 08 IB EC 01 IPA 2008 – zakończenie projektu.....	2
➤ System udostępniania materiałów informacyjno-edukacyjnych.....	2
➤ Konferencja Nowe podejście do zamówień Publicznych w Krakowie.....	3
➤ Szkolenia w ramach projektu "Nowe podejście do zamówień publicznych"	3
PRAWO EUROPEJSKIE	4
Dialog techniczny.....	4
OPINIE PRAWNE.....	8
Forma zobowiązania podmiotu trzeciego (art. 26 ust. 2b ustawy Pzp).....	8
KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	11
Zamówienia dodatkowe na usługi i roboty budowlane w świetle ostatnich wyników kontroli Prezesa Urzędu	11
ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH.....	27
Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej	27
ANALIZY SYSTEMOWE	44
Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2012 – 29.02.2012.....	44

AKTUALNOŚCI

➤ **Realizacja projektu twinningowego z Albanią „Support for the strengthening of the Albanian public procurement, concessions and public auctions” AL 08 IB EC 01 IPA 2008 – zakończenie projektu**

W listopadzie 2010 roku Urząd Zamówień Publicznych wspólnie z rumuńską jednostką odpowiedzialną za regulację i kontrolę zamówień publicznych (*ang. National Authority for Regulating and Monitoring Public Procurement - NARMPP*) rozpoczął realizację projektu twinningowego, którego beneficjentem była Albańska Agencja Zamówień Publicznych (*Albanian Public Procurement Agency*).

Głównym celem współpracy było wzmocnienie albańskiego systemu zamówień publicznych, w tym aukcji i koncesji, poprzez rozwój jego skuteczności, sprawności oraz przejrzystości. Realizacja projektu obejmowała m.in. organizację szkoleń, seminariów, a także przygotowanie analiz i licznych publikacji.

W ramach projektu zorganizowana została m.in. wizyta studyjna przedstawicieli Albańskiej Agencji Zamówień Publicznych oraz Albańskiej Komisji Zamówień Publicznych w Urzędzie Zamówień Publicznych.

Projekt „*Support for the strengthening of the Albanian public procurement, concessions and public auctions*” zakończył się w lutym 2012 roku.

➤ **System udostępniania materiałów informacyjno-edukacyjnych**

Urząd Zamówień Publicznych uruchomił System udostępniania materiałów informacyjno-edukacyjnych, poświęcony tematyce zamówień publicznych w ramach Projektu *Nowe podejście do zamówień publicznych – szkolenia i doradztwo*, realizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości we współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 2.1 „Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki”, Poddziałanie 2.1.3. „Wsparcie systemowe na rzecz zwiększania zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw”.

Celem Systemu jest ułatwienie zainteresowanym dostępu do wiedzy o zasadach udzielania zamówień publicznych i ubiegania się o zamówienia publiczne.

System udostępniania materiałów informacyjno-edukacyjnych znajduje się pod adresem <http://edu.uzp.gov.pl>.

➤ **Konferencja Nowe podejście do zamówień Publicznych w Krakowie**

W dniu 23.01.2012 w Krakowie odbyła się konferencja organizowana przez Urząd Zamówień Publicznych we współpracy z Małopolskim Urzędem Wojewódzkim zatytułowana *"Nowe podejście do zamówień Publicznych – Jak poprawnie udzielać zamówień w trybach negocjacyjnych oraz różnicować kryteria oceny ofert w kontekście nowego podejścia do Zamówień Publicznych"*.

W konferencji uczestniczyło blisko 200 osób, przedstawiciele administracji samorządowej z rejonu Małopolski.

Podczas konferencji omówiono zagadnienia dotyczące trybów negocjacyjnych w kontekście nowego podejścia do zamówień publicznych oraz kryteriów oceny ofert ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów pozacenowych oraz tematykę z zakresu wykorzystywania w procedurze udzielania zamówienia publicznego instrumentów elektronicznych, tryb licytacji elektronicznej i zasady prowadzenia części postępowania w formie aukcji elektronicznej. Zapoznano również uczestników konferencji z najważniejszymi nieprawidłowościami związanymi m.in. z kryteriami oceny ofert, wyborem trybu, oceną ofert, identyfikowanymi podczas kontroli prowadzonych przez UZP.

➤ **Szkolenia w ramach projektu "Nowe podejście do zamówień publicznych"**

W 2012 r. Urząd Zamówień Publicznych w ramach projektu *"Nowe podejście do zamówień publicznych – szkolenia i doradztwo"* współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego zorganizował następujące szkolenia:

19-20 stycznia 2012 r. w Biłgoraju,

19-20 stycznia 2012 r. w Piotrkowie Trybunalskim,

16-17 lutego 2012 r. w Katowicach.

Uczestniczyli w nich przedstawiciele administracji samorządowej. Tematem szkoleń było udzielanie zamówień w trybach negocjacyjnych, różnicowanie kryteriów oceny ofert w kontekście nowego podejścia do zamówień publicznych, udział małych i średnich przedsiębiorstw w procedurach przetargowych oraz instrumenty elektroniczne w zamówieniach publicznych.

PRAWO EUROPEJSKIE

Dialog techniczny

Czym jest dialog techniczny

Każde postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego powinno rozpocząć się **precyzyjnym określeniem oczekiwań i potrzeb instytucji zamawiającej**. To jedna z najistotniejszych czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, gdyż determinuje cały dalszy przebieg postępowania, łącznie z wyborem trybu i możliwością składania ofert – również tych zawierających rozwiązania o charakterze innowacyjnym, co jest szczególnie istotne z punktu widzenia wprowadzania nowych rozwiązań na rynek.

Często jednak ma miejsce sytuacja, gdy podmiot przeprowadzający postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nie dysponuje wystarczająco szeroką wiedzą, niejednokrotnie specjalistyczną i bardzo rozległą, w zakresie nowoczesnych rozwiązań i technologii innowacyjnych dostępnych na rynku.

W takim przypadku, dobrym rozwiązaniem jest zwrócenie się do profesjonalistów, w tym m.in. firm zewnętrznych wyspecjalizowanych w danej dziedzinie, **aby jak najpełniej zbadać potrzeby i odnaleźć najbardziej korzystne rozwiązania**. Tego typu dialog pomiędzy zamawiającym a sektorem prywatnym, służący sformułowaniu wymagań odnośnie przedmiotu zamówienia, **niebędący trybem udzielenia zamówienia publicznego**, został przewidziany w przepisach dyrektyw i określony mianem „dialogu technicznego”¹.

Uregulowania dotyczące dialogu technicznego znajdujące się w dyrektywach

Dyrektywa klasyczna 2004/18/WE w motywie 8 preambuły (i analogicznie dyrektywa sektorowa 2004/17/WE w motywie 15 preambuły) wprowadza zapis pozwalający na **dyskutowanie specyfikacji technicznych** z podmiotami zewnętrznymi **przed wszczęciem** każdej procedury o udzielenie zamówienia publicznego. Preambuła wskazuje, że przed rozpoczęciem procedury udzielania zamówienia instytucje zamawiające **mogą**, przy wykorzystaniu dialogu technicznego, poszukiwać lub korzystać z doradztwa, które może

---

¹ Por. M. Rutkowska „Dialog techniczny jako instrument wspierania innowacyjności” w: „Nowe podejście do zamówień publicznych – zamówienia publiczne jako instrument zwiększania innowacyjności gospodarki i zrównoważonego rozwoju. Doświadczenia polskie i zagraniczne” cz. II – referaty na IV Konferencję Naukową 20 – 21.06.2011 r. Kazimierz Dolny, UZP, PARP 2011.

znaleźć zastosowanie w trakcie przygotowywania specyfikacji, pod warunkiem jednak, że **takie doradztwo nie spowoduje ograniczenia konkurencji.**

Zastosowanie dialogu technicznego

Jak podkreśla się w literaturze², dialog techniczny ma za zadanie pomóc instytucji publicznej w opracowaniu specyfikacji technicznej, przy pomocy potencjalnych wykonawców, którzy niejednokrotnie są lepiej zorientowani w dostępności, potencjale, cenach, warunkach sprzedaży oraz dostępnych technologiach.

Dialog techniczny stanowi więc swego rodzaju **możliwość zbadania opinii rynku i rozwiązań**, które są na nim dostępne, **na etapie poprzedzającym proces przetargowy**. Dialog w swym założeniu ma służyć identyfikacji rozwiązań, które w jak najszerszym zakresie spełniają potrzeby zamawiającego i które mogą zostać odzwierciedlone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Co ważne, przeprowadzenie przez zamawiającego dialogu technicznego z wybranymi ekspertami, firmami konsultingowymi czy też specjalistami w danej dziedzinie **nie może jednak dawać potencjalnemu wykonawcy przewagi nad konkurentami.**

Niedopuszczalna pozostaje więc praktyka takiego prowadzenia dialogu aby ustalić specyfikację techniczną poprzez odniesienie do wymogów, które będzie w stanie spełnić tylko jeden wykonawca³. Tego typu działanie pozostawałoby bowiem **w sprzeczności z zasadą uczciwej konkurencji, jak i z całą ideą dialogu technicznego.**

Dialog techniczny to narzędzie szczególnie przydatne w chwili organizowania procedury udzielenia zamówienia publicznego na przykład na systemy komputerowe, skomplikowany sprzęt teleinformatyczny czy medyczny, a więc **wszędzie tam, gdzie dla prawidłowego zorganizowania postępowania niezbędne jest posiadanie specjalistycznej wiedzy z określonej dziedziny.**

---

² P. Trepte, „Zamówienia publiczne w UE objęte dyrektywą klasyczną”, Warszawa – Katowice 2006.

³ Por. broszura „Nowe podejście do zamówień publicznych – wyzwanie dla zamawiających – szansa dla małych i średnich przedsiębiorstw”, PARP 2010 r.

Dialog techniczny w polskiej ustawie Prawo zamówień publicznych

W chwili obecnej ustawa PZP nie przewiduje wprost dialogu technicznego, chociaż nie wyklucza możliwości korzystania przez zamawiających z profesjonalnego doradztwa na etapie poprzedzającym wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Dialog techniczny zostanie wprowadzony kolejną nowelizacją wraz z implementacją tzw. dyrektywy obronnej⁴ do polskiego porządku prawnego.

Stosujący dialog techniczny będą musieli jednak pamiętać o tym, że zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy PZP wykonawca podlega wykluczeniu z postępowania w sytuacji, gdy wykonywał bezpośrednio czynności związane z przygotowaniem postępowania lub posługiwał się w celu sporządzenia oferty osobami, które uczestniczyły w dokonywaniu tych czynności, **chyba że udział tego wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego nie utrudni uczciwej konkurencji**. A zatem, **wykluczenie takie nie ma charakteru bezwarunkowego**, konieczne jest bowiem wskazanie, że następuje ograniczenie konkurencji. W takim samym duchu wypowiedział się ETS⁵, który wskazał, że przepisy krajowe, które uniemożliwiają lub utrudniają udział potencjalnych wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wykraczają poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia celu w postaci równego traktowania oferentów. W konsekwencji bowiem, z postępowania mogą zostać wykluczone osoby których uczestnictwo nie stanowi niebezpieczeństwa dla uczciwej konkurencji. A zatem, **wykluczenie z postępowania osób biorących udział w jego przygotowaniu nie może mieć charakteru bezwarunkowego**.

Podsumowanie

Dialog techniczny to dobre rozwiązanie dla wszystkich tych zamawiających, którzy organizując postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie dysponują wystarczającą, specjalistyczną wiedzą dotyczącą rozwiązań funkcjonujących na rynku.

---

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. U. UE L 216 z dn. 20.08.2009 r., str. 76). Termin transpozycji dyrektywy do polskiego porządku prawnego mija dnia 21 sierpnia 2011 r.

⁵ Orzeczenie ETS z dn. 3 marca 2005 r. w połączonych sprawach C-31/03 i C-34/03.

Sięgając jednak po tą instytucję należy mieć na względzie, że:

- ✓ Dialog techniczny nie stanowi trybu udzielania zamówień publicznych, jest on swego rodzaju konsultacją pozwalającą zamawiającemu na zbadanie opinii rynku i ustalenie obecnie funkcjonujących rozwiązań;
- ✓ Dialog techniczny odbywa się na etapie poprzedzającym proces przetargowy, a zatem przed rozpoczęciem procedury udzielania zamówienia publicznego w wybranym trybie;
- ✓ Zastosowanie dialogu technicznego nie może naruszać fundamentalnych zasad procedury udzielania zamówień publicznych, jakimi są zasada uczciwej konkurencji czy równego traktowania.

OPINIE PRAWNE

Forma zobowiązania podmiotu trzeciego (art. 26 ust. 2b ustawy Pzp)

I. Zgodnie z treścią art. 26 ust. 2b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.), dalej zwana „ustawą Pzp” wykonawca może polegać na wiedzy i doświadczeniu, potencjale technicznym, osobach zdolnych do wykonania zamówienia lub zdolnościach finansowych innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków. Wykonawca w takiej sytuacji zobowiązany jest udowodnić zamawiającemu, iż będzie dysponował zasobami niezbędnymi do realizacji zamówienia, w szczególności przedstawiając w tym celu pisemne zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na okres korzystania z nich przy wykonaniu zamówienia. Powyższe oznacza, iż wykonawca celem udowodnienia zamawiającemu dysponowania zasobami niezbędnymi do realizacji danego zamówienia, o ile korzysta z doświadczenia podmiotów trzecich, zobowiązany jest do przedłożenia stosownego oświadczenia w formie pisemnego zobowiązania.

II. Ustawa Pzp nie definiuje pojęcia pisemności. Dlatego też posiłkując się przepisem art. 14 ustawy Pzp, koniecznym jest odniesienie się do przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) - Kodeks cywilny, dalej „KC”. Z brzmienia art. 78 § 1 KC wynika, iż do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. Również w orzecznictwie podkreśla się, że *„minimalnym wymaganiem dla zachowania formy pisemnej jest złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia”* (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2009 r., sygn. akt I PK 58/09). Mając na względzie powyższe, wskazać należy, iż obowiązek pisemności zobowiązań podmiotów trzecich należy interpretować i rozstrzygać w oparciu o przepisy KC.

Z treści przywołanych wyżej przepisów ustawy Pzp i KC jednoznacznie wynika, że ustawodawca zastrzegł dla zobowiązania składanego przez podmiot trzeci w wykonaniu dyspozycji art. 26 ust. 2b ustawy Pzp, formę pisemną. W związku z powyższym, gdy

dowodem dysponowania zasobami podmiotów trzecich wybranym przez wykonawcę, jest zobowiązanie podmiotu trzeciego, musi ono przybrać formę pisemną i nie jest dopuszczalna inna forma, w tym kopia dokumentu potwierdzona za zgodność z oryginałem. Potwierdzeniem tej interpretacji językowej jest również interpretacja funkcjonalna przepisów ustawy Pzp. Nie może bowiem zamawiający udzielić zamówienia publicznego wykonawcy, który sam nie spełnia warunków udziału w postępowaniu ani też nie uwiarygodni, w sposób dostateczny, że podmioty, na których polega, prawnie skutecznie zobowiązały się oddać wykonawcy zasoby niezbędne do realizacji zamówienia. Mając na względzie powyższe, za słuszne należy uznać prezentowane w orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej stanowisko, zgodnie z którym zobowiązania podmiotów trzecich do udostępnienia zasobów, złożone w formie kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez wykonawcę, nie spełniają wymogu formy pisemnej, określonej w przepisie art. 26 ust. 2b ustawy Pzp. (zob. wyrok KIO z dnia 18 marca 2011 r., KIO/UZP 447/11 KIO/UZP 449/11 KIO/UZP 452/11; wyrok KIO z dnia 6 kwietnia 2011 r., KIO/UZP 636/11; wyrok KIO z dnia 5 maja 2011 r. KIO/UZP 822/11; wyrok KIO z dnia 8 czerwca 2011 r. KIO/UZP 1106/11 KIO/UZP 1111/11). *A contrario* – jedynie złożenie oryginału dokumentu zawierającego podpis osoby pod treścią oświadczenia, spełnia wymóg formy pisemnej zobowiązania, określonej w art. 26 ust. 2b Pzp.

III. Dodatkowo wskazać należy, iż § 6 ust. 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 roku w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie dokumentów”, odnosi się jednak tylko do dokumentów składanych na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu, które zostały w ww. rozporządzeniu wprost wskazane. Rozporządzenie w sprawie dokumentów nie wymienia natomiast wśród dokumentów składanych na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu „pisemnych zobowiązań” podmiotów udostępniających zasoby wykonawcom. Tym samym zastrzeżona w rozporządzeniu o dokumentach możliwość przedłożenia stosownych dokumentów w formie pisemnej lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem, nie znajduje zastosowania w odniesieniu do wymienionego wyłącznie w ustawie Pzp dokumentu w postaci zobowiązania podmiotu trzeciego. Mając na względzie powyższe, wskazać należy, że § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dokumentów nie odnosi się do zobowiązania podmiotu trzeciego, dla którego ustawa zastrzegła formę pisemną, zwłaszcza, że ustawa jest aktem prawnym wyższego rzędu niż rozporządzenie. Oznacza to, iż wykonawcę wiąże nakaz odnoszący się do

formy, w jakiej ma być złożone zobowiązanie, wynikający z przepisu art. 26 ust. 2b ustawy Pzp, a nie przepisy ww. rozporządzenia, które odnoszą się do formy innych dokumentów.

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Zamówienia dodatkowe na usługi i roboty budowlane w świetle ostatnich wyników kontroli Prezesa Urzędu

Organy administracji publicznej, realizując inwestycje związane z powierzonymi im zadaniami, dysponują środkami finansowymi, które nie stanowią ich własności. Z uwagi na powierzenie tych środków do dyspozycji poszczególnych podmiotów, konieczne jest zapewnienie przez ustawodawcę odpowiednich narzędzi prawnych i instytucjonalnych, które służyłyby możliwie jak najefektywniejszemu wykorzystaniu tych środków oraz osiągnięciu pożądanego z punktu widzenia państwa celów gospodarczych. Jedno z takich narzędzi stanowi system zamówień publicznych z Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych jako organem czuwającym nad prawidłowym funkcjonowaniem tegoż systemu.

System zamówień publicznych ma na celu zapewnienie wydatkowania środków finansowych w sposób zgodny z zasadami ustanowionymi w Rozdziale II ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶ (dalej „Pzp”). Podstawy całego systemu stanowią wyrażone w art. 7 ust. 1 Pzp zasady uczciwej konkurencji oraz równego traktowania. Wszystkie pozostałe regulacje ustawowe służą realizacji powyższych zasad, w szczególności poprzez zapewnienie jasnych i merytorycznych kryteriów wyboru wykonawców czy też przeciwdziałanie uprzywilejowaniu czy dyskryminacji niektórych z nich. Za podstawowy przepis służący realizacji zasady uczciwej konkurencji należy uznać art. 10 Pzp, wprowadzający prymat trybu przetargu nieograniczonego oraz przetargu ograniczonego jako procedur w pełni konkurencyjnych, zaś uzależniający możliwość przeprowadzenia postępowania w trybie negocjacji z ogłoszeniem, negocjacji bez ogłoszenia, dialogu konkurencyjnego oraz w trybie z wolnej ręki od wystąpienia przesłanek określonych w ustawie. Ze względu na to, że zastosowanie ww. trybów jest wyjątkiem od ogólnej zasady

---

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.

przesłanki ich zastosowania należy interpretować ściśle, a podmiot, który je powołuje, musi być w stanie je udowodnić⁷.

Zgodnie z brzmieniem art. 154 pkt 11) Pzp nad przestrzeganiem zasad systemu zamówień czuwa Prezes Urzędu, w szczególności poprzez przeprowadzanie kontroli procesu udzielania zamówień. Kontrola dokonywana przez Prezesa Urzędu skupia się m. in. na badaniu, czy przy udzielaniu zamówienia nie doszło do naruszenia ww. zasad poprzez niezgodne z ustawą zastosowanie trybów innych niż podstawowe, w szczególności zaś trybów w znacznym stopniu ograniczających konkurencyjność (negocjacje bez ogłoszenia), bądź wyłączających ją całkowicie (zamówienie z wolnej ręki).

Przepis art. 67 ust. 2 Pzp nakłada na zamawiającego obowiązek zawiadomienia Prezesa Urzędu o wszczęciu postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki w terminie 3 dni od wszczęcia tego postępowania, wraz z podaniem uzasadnienia faktycznego i prawnego zastosowania tego trybu udzielenia zamówienia, w sytuacji gdy wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8⁸, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ogłoszeń o zamówieniach na dostawy lub usługi.

Wedle Informacji o rynku zamówień publicznych w roku 2011 r.⁹, tryb zamówienia z wolnej ręki zastosowano w 13,03 % postępowań. Prezes Urzędu przeprowadził 38 kontroli zawiadomień o wszczęciu postępowania w trybie niekonkurencyjnym, z czego 13 kontroli dotyczyło postępowań o udzielenie zamówień dodatkowych, wszczętych na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy. Wykazane w wynikach kontroli naruszenia powyższego przepisu wynikały w przeważającej mierze z niewłaściwej interpretacji zawartych w nim przesłanek, subiektywnej oceny, iż w okolicznościach danej sprawy tylko jeden wykonawca jest zdolny do realizacji roboty budowlanej lub usługi oraz błędów popełnionych na etapie przygotowania procesu inwestycyjnego lub samego postępowania. Poniżej przedstawione zostały przesłanki udzielenia zamówienia dodatkowego oraz przykłady naruszeń stwierdzonych w toku ostatnich kontroli Prezesa Urzędu.

Zgodnie z art. 2 pkt 8 Pzp przez robotę budowlaną należy rozumieć wykonanie albo zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.

---

⁷wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2001 r. sygn. akt III RN 16/01; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 lutego 2003 r. sygn. akt II SA 2064/01.

⁸ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. z 2011 r. Nr 282, poz. 111649)

⁹ www.uzp.gov.pl

Prawo budowlane¹⁰, a także realizację obiektu budowlanego w rozumieniu powyższej ustawy, za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego. Biorąc pod uwagę powyższą definicję, decydujące znaczenie dla określenia, że dane zamówienie stanowi robotę budowlaną będą miały przepisy ustawy Prawo budowlane. Punkt 10 wskazanego artykułu definiuje usługi jako wszelkie świadczenia, których przedmiotem nie są roboty budowlane lub dostawy, a są usługami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 2a, czyli w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wykazu usług o charakterze priorytetowym i niepriorytetowym¹¹.

W art. 67 ust. 1 Pzp enumeratywnie wymienione zostały okoliczności, w których możliwe jest zawarcie umowy w trybie zamówienia z wolnej ręki. Jedną z tych możliwości, pozwalającą na zawarcie umowy na roboty budowlane lub usługi po przeprowadzeniu negocjacji tylko z jednym wykonawcą, uszczegółowiona została w pkt 5.

Przesłanki wskazane w art. 67 ust. 1 pkt 5 Pzp można podzielić na następujące dwie grupy:

- 1) Warunki, które muszą być bezwzględnie spełnione dla zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki. Dane zamówienie będzie traktowane jako zamówienie dodatkowe, gdy:
  - zostanie udzielone dotychczasowemu wykonawcy;
  - nie jest objęte zamówieniem podstawowym;
  - nie przekracza łącznie 50 % wartości zamówienia podstawowego;
  - jest niezbędne do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego;
  - jego wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia.
- 2) Warunki występujące alternatywnie. Spełnienie jednego z nich uzasadnia zastosowanie omawianego trybu, ale tylko w sytuacji, gdy łącznie zaistniały warunki wymienione w pkt 1):
  - z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów lub
  - wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego.

---

¹⁰ DZ. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623

¹¹ Dz. U. z 2010 r. Nr 12, poz. 68

Zamówienie dodatkowe udzielane jest temu samemu wykonawcy i nie może być objęte zamówieniem podstawowym. W wyroku z dnia 10 grudnia 2009 r.¹² Krajowa Izba Odwoławcza (dalej „KIO”) uznała, że wprowadzone do wzoru umowy zapisy dotyczące wykonania robót dodatkowych nie uniemożliwiają odwołującemu złożenie ważnej oferty na wykonanie zamówienia podstawowego, objętego postępowaniem przetargowym, a tym samym nie stanowią przeszkody w ubieganiu się o uzyskanie tego zamówienia. Roboty dodatkowe nie są objęte dokumentacją projektową określającą zakres robót stanowiących przedmiot zamówienia, a tym samym nie stanowią przedmiotu umowy. Stanowią one jedynie świadczenie przyszłe i niepewne, wykonywane w ramach oddzielnego zamówienia – umowy zawieranej w trybie zamówienia z wolnej ręki. Warto dodać, iż umowa taka może zostać zawarta tylko po zaistnieniu przesłanek wskazanych w przepisie ustawy. Sam zapis w umowie podstawowej nie może przesądzać o potrzebie wykonania wszelkich prac nieprzewidzianych tylko przez wykonawcę zamówienia podstawowego.

Zamówienie dodatkowe nie może przekraczać łącznie 50% wartości zamówienia podstawowego. Ustawa nie wyklucza udzielenia kilku zamówień dodatkowych dotyczących tej samej umowy podstawowej. Do szacowania wartości każdego z zamówień powinny być stosowane odpowiednio przepisy dotyczące szacowania wartości zamówienia określone w art. 32-35 Pzp, przy uwzględnieniu wartości już udzielonych zamówień, tak aby nie przekroczyć w sumie połowy wartości zamówienia podstawowego. Szacowanie wartości zamówienia przeprowadzane jest dla każdego z zamówień dodatkowych odrębnie, chyba że dane zadania ze względu na ich przedmiot spełniają przesłanki do uznania ich za jedno zamówienie dodatkowe. Należy zwrócić uwagę, iż w przypadku gdy szacowana wartość danego zamówienia ustalona na podstawie powyższych przepisów nie przekroczy wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 tys. euro, to biorąc pod uwagę art. 4 ust. 8 Pzp, zamawiający nie stosuje przy jego udzieleniu ustawy. Nieuprawnionym będzie jednak specjalne dzielenie zamówienia na części, mające na celu zlecenie wykonania robót budowlanych lub usług z ominięciem przepisów ustawy.

Zamówienie dodatkowe to robota budowlana lub usługa niezbędna dla prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego, a więc taka bez której zamówienie podstawowe nie może zostać prawidłowo wykonane. Powyższa przesłanka nie zachodzi, gdy zamawiający zmienia koncepcję na wykonanie zamówienia podstawowego w trakcie realizacji inwestycji czy wykonywania usługi. Według chwały KIO z dnia 13 października 2011 r.¹³,

---

¹² KIO/UZP 1614/09

¹³ KIO/KD 79/11

zamówieniem dodatkowym nie mogą być roboty budowlane zamienne, które w żaden sposób nie wpływają na prawidłowość wykonania zakresu robót podstawowych.

Immamentną cechą zamówienia dodatkowego jest to, że jego wykonanie jest konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, która powinna mieć charakter obiektywny i bezwzględny oraz wynikać z przyczyn zewnętrznych, niezależnych od zamawiającego. Ma to miejsce w przypadku, gdy zamawiający, przy dochowaniu należytej staranności, na etapie przygotowania specyfikacji zamówienia podstawowego nie mógł przewidzieć potrzeby wykonania pewnych usług czy robót budowlanych. Należy podkreślić, iż nie chodzi zatem o usługi nieprzewidziane na etapie zamówienia podstawowego, ale o usługi niemożliwe do przewidzenia – pomimo zachowania należytej staranności¹⁴.

Naruszenie powyższej przesłanki wynika często z błędów i zaniedbań popełnianych w związku z przygotowywaniem zamówienia podstawowego, tymczasem w świetle wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 marca 2000 r.¹⁵ nie jest zamówieniem dodatkowym zamówienie, którego należy udzielić w wyniku źle przeprowadzonego przez zamawiającego procesu inwestycyjnego.

Jak to zostało podkreślone w uchwale KIO z dnia 18 listopada 2010 r.¹⁶, celem ustawodawcy określającego przesłanki zastosowania trybu z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 Pzp nie było ułatwienie pod względem organizacyjnym realizacji procesu inwestycyjnego.

W oparciu o obowiązujące przepisy zamawiający może zabezpieczyć prawidłowe wykonanie zamówienia, już na etapie jego przygotowywania, szczególnie gdy istnieje ewentualność, iż w toku wykonywania prac może wyniknąć potrzeba dokonania zmian, na przykład poprzez zwiększenie zakresu robót lub usług.

W przypadku, gdy zamawiający planuje udzielić zamówienia podstawowego w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego, przewidując możliwość wystąpienia konieczności wykonania robót lub usług wykraczających poza zakres zamówienia podstawowego, a przyszłe zamówienia mają polegać na powtórzeniu tego samego rodzaju zamówienia, zastosowanie może znaleźć przepis art. 67 ust. 1 pkt 6 Pzp. Udzielenie zamówienia uzupełniającego, o którym mowa powyżej ograniczone jest terminem – 3 lata od udzielenia zamówienia podstawowego (od dnia podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego) oraz kwotą stanowiącą maksymalnie 50 % wartości zamówienia podstawowego

---

¹⁴ tak w uchwale KIO z dnia 12 kwietnia 2011 r. (KIO/KD 29/11)

¹⁵ sygn. akt II SA 2169/99

¹⁶ KIO/KD 90/10

(w odniesieniu do kwot netto przewidywanej wartości zamówienia uzupełniającego). Warunkiem udzielenia zamówienia uzupełniającego jest zamieszczenie w ogłoszeniu o zamówieniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia informacji o przewidywanych zamówieniach uzupełniających, wskazujących na wielkość lub zakres przewidywanych prac. Z art. 32 ust. 3 Pzp wynika obowiązek uwzględnienia w wartości szacunkowej zamówienia wartości zamówień uzupełniających.

W myśl przepisów ustawy, zamawiający uprawniony jest również do zmiany zawartej umowy, której przedmiotem jest zamówienie publiczne. Zgodnie z art. 144 Pzp modyfikacje umowy mogą mieć charakter istotny lub nieistotny. Bez spełnienia dodatkowych warunków dopuszczalna jest zmiana nieistotna umowy, czyli taka, która nie miałaby wpływu na krąg wykonawców zainteresowanych zamówieniem na etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Ustawodawca zezwala na istotną modyfikację, jeżeli zamawiający przewidział możliwość dokonania zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił jej warunki.

Dodatkowo, jak zostało wspomniane powyżej, udzielając zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 Pzp, których przedmiotem są roboty budowlane lub usługi, zamawiający powinien wykazać, iż w prowadzonym przez niego postępowaniu zaistniała jedna lub obie przesłanki wskazane jako litera a) i b) omawianego przepisu ustawy. Uzasadnienie powyższe nie powinno ograniczać się do literalnego przytoczenia przepisu, ale wskazane byłoby, aby z okoliczności faktycznych sprawy wynikało, iż z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów lub wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego.

Udzielenie zamówienia publicznego poprzez zawarcie umowy z wykonawcą po przeprowadzeniu postępowania w trybie z wolnej ręki bez spełnienia przesłanek wskazanych w art. 67 ust. 1 pkt 5 Pzp skutkuje naruszeniem zasad wyrażonych w art. 7 ust. 1 oraz art. 10 Pzp, w konsekwencji czego Prezes Urzędu może wystąpić do sądu o unieważnienie umowy w całości lub w części albo nałożyć na zamawiającego karę pieniężną, o której mowa w art. 200-203 Pzp. Co więcej, powyższe stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych, wedle art. 17 ust. 1b pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁷ i może wiązać się z sankcjami w postaci

---

¹⁷ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

upomnienia, nagany, kary pieniężnej lub zakazu pełnienia funkcji związanej z dysponowaniem środkami publicznymi.

Główna Komisja Orzekająca, będąca organem II instancji rozstrzygającym w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w orzeczeniu z dnia 15 maja 2006 r.¹⁸ zwróciła uwagę na fakt, iż zamówienia z wolnej ręki są tym trybem udzielania zamówień publicznych, który - jako niekonkurencyjny - powinien być stosowany ze szczególną rozwagą i wyłącznie w sytuacjach ewidentnie spełniających przesłanki ustawowe. W ocenie Komisji, „przekonanie zamawiającego” i jego „błędne rozumienie” tych przesłanek nie może być potraktowane jako podstawa do usprawiedliwienia bezpodstawnego zastosowania tego trybu i/lub uznania naruszenia dyscypliny finansów publicznych jako popełnionego w sposób nieumyślny. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych uchyła jedynie nieświadomość usprawiedliwiona tego, że podjęte przez sprawcę działanie lub zaniechanie stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Przykłady naruszeń stwierdzonych w postępowaniach kontrolnych wynikających z zawiadomień kierowanych do Prezesa Urzędu na podstawie art. 67 ust. 2 Pzp

Przykład 1

Podstawa prawna udzielenia zamówienia: art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. a) i b) Pzp

Rodzaj zamówienia: robota budowlana

Stan faktyczny sprawy:

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego podstawowego dotyczyło budowy hali widowiskowo-sportowej. W zawiadomieniu Zamawiający poinformował Prezesa Urzędu, iż zamierza udzielić dotychczasowemu wykonawcy robót budowlanych zamówienia dodatkowego, którego przedmiotem będzie budowa sportowego wellness.

Zamawiający, argumentując udzielenie zamówienia z wolnej ręki, wskazał, iż w dniu 27 czerwca 2007 r. podpisał umowę z Sekretarzem Generalnym UEFA na organizację i pobyt jednej z drużyn podczas EURO 2012. Zauważył, że wymogi jakie stawia UEFA dla centrów pobytowych, to przede wszystkim posiadanie kompleksu SPA i wellness. W związku z powyższym postanowił zastąpić zaprojektowany wcześniej bowling, na przychodnię odnowy biologicznej w sportowym wellness, które miało zwiększyć szanse na uzyskanie

---

¹⁸ DF/GKO-4900-32/43/RN-18/06/615

miana centrum pobytowego podczas Euro 2012 i jednocześnie spełnić wymogi wynikające z powyższej umowy.

W związku ze zwiększeniem prac wykonawcy oraz brakiem możliwości takiej zmiany umowy, w wyniku której zwiększone zostałyby jego wynagrodzenie, Zamawiający wszczął postępowanie o udzielenie zamówienia dodatkowego w trybie z wolnej ręki.

Nieprzewidywalność konieczności realizacji zamówienia w powyższym trybie przejawiało się, zdaniem Zamawiającego, w okoliczności zawarcia umowy z UEFA i związanej z tym potrzeby wybudowania sportowego wellness.

Zamawiający przy tym wskazał, że nie mógł przewidzieć realizacji zamówienia dodatkowego na etapie dokonywania opisu zamówienia podstawowego z tego powodu, że dokumentacja projektowa oraz specyfikacja techniczna zostały przygotowane na podstawie umowy o wykonanie prac projektowych z dnia 1 lutego 2006 r., a zakończone i przekazane Zamawiającemu w dniu 25 września 2007 r. Ogłoszenie o przetargu zostało umieszczone w dniu 11 grudnia 2007 r. Zamawiający zawarł umowę na wykonanie zamówienia podstawowego w dniu 5 marca 2008 r. Zamawiający podniósł, że informację co do konkretnych wymogów stawianych przez UEFA otrzymał w pierwszym kwartale 2008 r.

Zamawiający wskazał jednocześnie na okoliczność, że umowa z UEFA została zawarta w dniu 27 czerwca 2007 r. na skutek zainteresowania Zamawiającego możliwością uzyskania statusu Centrum Pobytowego podczas turnieju Euro 2012.

Uważał, że zawarcie przedmiotowej umowy stanowiło dopiero pierwszy krok w procesie ubiegania się o przyznanie statusu Centrum Pobytowego.

Powołał się na okoliczność przeprowadzenia przez zespół ds. weryfikacji centrów pobytowych, w skład którego weszli przedstawiciele Ministerstwa Sportu i Turystyki, Spółki PL.2012 Sp. z o.o. oraz PZPN, I weryfikacji Centrów Pobytowych w Polsce, po której Zamawiający dowiedział się że został zakwalifikowany do „dalszego etapu” weryfikacyjnego. Informację tę zamawiający uzyskał w dniu 27 marca 2008 roku, tj. po dniu zawarcia umowy na wykonanie zamówienia podstawowego.

Zauważył, że I weryfikacja w dalszym ciągu nie dawała pewności, że ośrodek zostanie ostatecznie zakwalifikowany jako Centrum Pobytowe. Następną - II - weryfikacja odbyła się w dniach 8 maja - 23 czerwca 2008 roku, tj. w okresie kiedy stopień zaawansowania robót budowlanych był duży. Natomiast sama umowa na roboty dodatkowe, w rezultacie przeprowadzonego zamówienia w trybie z wolnej ręki została zawarta dopiero w dniu 12 marca 2009 roku.

Zamawiający wyjaśnił, iż wykonawca w celu zakończenia robót budowlanych objętych zamówieniem podstawowym musi wykonać pomieszczenia znajdujące się we wznoszonej przez wykonawcę hali widowiskowo-sportowej. Pomieszczenia przeznaczone na sportowe wellness, będące przedmiotem robót dodatkowych, stanowią integralną całość funkcjonalną z halą objętą zamówieniem podstawowym. Według Zamawiającego nie można ukończyć zamówienia podstawowego bez uprzedniego zrealizowania zamówienia dodatkowego, bowiem pomieszczenia przeznaczone na przychodnię odnowy biologicznej musiały zostać wykonane w odpowiedni dla ich przeznaczenia sposób już na etapie wnoszenia inwestycji głównej. Zamawiający wskazał, iż oddzielenie zamówienia podstawowego i powierzenie wykonania robót dodatkowych innemu wykonawcy, wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów, skutkowałoby również wydłużeniem okresu oddania całej inwestycji do użytkowania. Nowy wykonawca musiałby przygotować własne narzędzia, przygotować dla siebie plac budowy oraz dokonać niezbędnych ustaleń z dotychczasowym wykonawcą, tak aby w trakcie realizacji obu zamówień wykonawcy mogli realizować własne zadania bez kolizji. Jak nadmienił Zamawiający, wykonanie zamówienia dodatkowego przez dotychczasowego wykonawcę pozwoliłoby na realizację zamówienia w „ramach czasowych” zamówienia podstawowego oraz byłoby korzystne w wymiarze finansowym.

Wynik kontroli:

Przed wszystkim zamówienie będące przedmiotem kontroli Prezesa UZP nie było zamówieniem niezbędnym do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego to jest budowy hali widowiskowo-sportowej.

Zamawiający nie wykazał, aby wykonanie zamówienia podstawowego było uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego, jak wymaga tego przepis art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. b) Pzp. Należy stwierdzić, iż udzielenie zamówienia dodatkowego musi pozostawać w ścisłym związku z wykonaniem zamówienia podstawowego, wyrażającym się w tym, że wykonanie zamówień dodatkowych jest warunkiem koniecznym prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego. Jeżeli zamawiający może zrealizować zamówienie podstawowe bez dodatkowych robót, to przy ich udzieleniu nie może skorzystać z trybu zamówienia z wolnej ręki. W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z taką sytuacją, bowiem wykonanie zamówienia dodatkowego tj. budowa sportowego wellness nie ma wpływu na zakończenie zamówienia podstawowego w ustalonym w umowie z wykonawcą zakresie.

Pierwotnie zakładany zakres zamówienia podstawowego był w pełni funkcjonalny, a jego zmiana spowodowana jest jedynie zmianą koncepcji powstałą w wyniku zawarcia przez Zamawiającego umowy z UEFA, na podstawie której jedna z drużyn ma korzystać z usług hotelowych Zamawiającego w czasie turnieju EURO 2012. Tym samym, skoro zamówienie podstawowe może zostać ukończony bez ww. robót, przesłanka wskazująca, że wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego – jest niemożliwa do zastosowania w przedmiotowej sytuacji.

W przedstawionym stanie faktycznym nie mamy do czynienia z zamówieniem dodatkowym, którego konieczności realizacji nie można było wcześniej przewidzieć, czyli nie można było stwierdzić na etapie przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia przy dochowaniu należytej staranności przez Zamawiającego. O takiej ocenie przesądza moment sporządzenia projektu umowy z UEFA datowany na dzień 18.10.2006 r. i podpisany przez Zamawiającego. Istotne jest również ustalenie zawarte w protokole konieczności z dnia 16.01.2009 r., iż po analizie umowy z dnia 27.06.2007 r. zawartej pomiędzy Zamawiającym a Generalnym Sekretarzem UEFA stwierdza się konieczność wykonania wyszczególnionych robót, nie ujętych w dotychczasowej dokumentacji – projektowo-kosztorysowej, a mianowicie zmiany pierwotnej funkcji pomieszczeń w hali widowiskowo-sportowej „bowlingu” na pomieszczenia z funkcją wellness. Z treści tego postanowienia należy wnioskować, że decyzja o zmianie zakresu zamówienia podstawowego została dokonana na podstawie zawartości powołanej wyżej umowy z UEFA, a zatem wiedza Zamawiającego o swoich potrzebach uzyskania określonej funkcjonalności w pomieszczeniach hali widowiskowo-sportowej istniała przed momentem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Jednocześnie nie może ująć uwadze informacja Zespołu PZPN ds. Euro 2012 z grudnia 2007 r., na którą powoływał się Zamawiający, znajdująca się na stronie internetowej www.msport.gov.pl odnośnie wymogów UEFA dotyczących Centrów Pobytowych przewidująca między innymi w ramach infrastruktury treningowej elementy odpowiadające zamówieniu dodatkowemu.

Podnoszone przez Zamawiającego kwestie braku pewności co do zakwalifikowania się w procesie ubiegania się o przyznanie statusu centrum pobytowego nie mają istotnego znaczenia, bowiem mieszczą się one w sferze decyzyjnej Zamawiającego, a pozostają poza ramami prawnymi realizowanego zamówienia publicznego.

Zamawiający również nie wykazał, że z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów. W swoich wyjaśnieniach Zamawiający

w ogóle nie wskazał żadnych strat szczegółowych ani nawet rzędu wielkości możliwych do poniesienia kosztów wynikających z oddzielenia tych dwóch zamówień.

Należy wskazać, że zamówienie będące przedmiotem kontroli stanowiło w istocie wykonanie robót budowlanych zamiennych w żaden sposób nie wpływających na prawidłowość wykonania zakresu robót podstawowych, podczas gdy wykonanie tego nowego zamówienia dla uznania spełnienia przesłanki ustawowej przepisu art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. a) i b) Pzp musi stanowić warunek sine qua non prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego¹⁹.

Przykład 2

Podstawa prawna udzielenia zamówienia: art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. a) i b) Pzp

Rodzaj zamówienia: usługa

Stan faktyczny sprawy:

Na podstawie dokumentacji kontroli ustalono, iż Zamawiający jest podmiotem odpowiedzialnym za realizację projektu „Oczyszczanie ścieków” współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności. Projekt składał się sześciu podprojektów (kontraktów na roboty budowlane). Pięć kontraktów realizowanych było według żółtej książki FIDIC, a jeden według czerwonej książki FIDIC.

Nadzór nad projektem – pełnił Inżynier Kontraktu - firma X.

Postępowanie o udzielenie zamówienia podstawowego zostało przeprowadzone w ramach procedury ograniczonego przetargu międzynarodowego na usługi według Practical Guide to Contract Procedures for External Action (PRAG). Zgodnie z zawartą umową terminem rozpoczęcia realizacji świadczenia usług Inżyniera Kontraktu był 16.09.2003 r., zaś okresem realizacji projektu było 51 miesięcy liczone od daty rozpoczęcia.

Według Zamawiającego, zakres zadań Inżyniera Kontraktu w ramach umowy podstawowej obejmował usługi świadczone na etapie postępowania przetargowego na wykonanie robót budowlanych, usługi świadczone w trakcie robót budowlano – montażowych i ich zakończenia oraz rozliczenia kontraktów na roboty budowlane dla Projektu „Oczyszczanie ścieków”.

---

¹⁹ KIO/KD 79/11

Jak poinformował Zamawiający w przewidzianym umową terminie zrealizowano w całości trzy kontrakty na roboty. Realizacja pozostałej części projektu uległa opóźnieniu ze względu na odstąpienie stron i rozwiązanie zawartych umów.

W wyniku powyższej sytuacji, pozostały do zrealizowania zakres prac Zamawiający podzielił na części, w efekcie czego zawarł 19 nowych kontraktów na roboty budowlane. Z uwagi na fakt, iż Zamawiający był w posiadaniu większości projektów budowlanych zdecydował o zleceniu dalszej realizacji prac w oparciu o czerwoną książkę FIDIC. Zamawiający poinformował, że zmiana warunków Kontraktowych z FIDIC żółty na FIDIC czerwony wymagała od Inżyniera Kontraktu świadczenia dodatkowych usług nieobjętych wcześniej umową podstawową. Zdaniem Zamawiającego w powyższej sytuacji niezbędnym stało się podpisanie umowy w zakresie dodatkowych usług Inżyniera Kontraktu, obejmującego pełnienie obowiązków Inżyniera w wydłużonym okresie trwania robót budowlanych. Jak poinformował Zamawiający, dla zapewnienia nadzoru nad realizowanymi robotami budowlanymi udzielił w dniu 27.02.2008 r. firmie X zamówienia dodatkowego na usługi Inżyniera Kontraktu. Nieprzewidziane warunki na budowach poszczególnych odcinków kanalizacji spowodowały przesunięcia w realizacji nowych kontraktów na roboty budowlane (5 z 19 nowych kontraktów zakończył się według Zamawiającego dopiero w 2010 r.). Powyższa sytuacja jest, zdaniem Zamawiającego, konsekwencją sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, w której zaszła konieczność udzielenia kolejnego zamówienia dodatkowego do dnia 31.12.2010 r.

Wynik kontroli:

W celu dokonania poprawnej oceny powyższego stanu faktycznego koniecznym jest odwołanie się do wytycznych FIDIC (*Fédération Internationale Des Ingénieurs-Conseils*) tj. Międzynarodowej Federacji Inżynierów Konsultantów, która osiągnęła międzynarodową pozycję głównie dzięki opracowaniu publikacji posiadających podstawowe znaczenie dla realizacji inwestycji inżynieryjno-budowlanych. Wzory FIDIC dotyczące procedur przetargowych oraz zawierania umów i kontraktów budowlanych są zgodne z wymaganiami Banku Światowego, EBOR i PHARE (europejskie fundusze pomocowe - granty). Wzory te znajdują powszechne zastosowanie w kontraktach międzynarodowych, ale bywają często stosowane do zadań lokalnych w takich krajach jak Polska, gdzie brak jest własnych, uznanych wzorców podobnych do niemieckiego VOB, brytyjskiego JCT lub GMP czy

amerykańskiego AIA.

Stronami kontraktu FIDIC są Zamawiający i Wykonawca.

Inżynier Kontraktu wg. FIDIC jest to przedstawiciel Zamawiającego upoważniony przez niego do podejmowania działań i decyzji ekonomiczno-organizacyjnych oraz technicznych związanych z realizacją kontraktu. Ze względu na zakres zadań Inżynier Kontraktu jest zwykle organizacją wieloosobową.

Do obowiązków Inżyniera Kontraktu wg. FIDIC należy między innymi:

- administrowanie kontraktem - zarządzanie przedsięwzięciem,
- nadzór techniczny i prawny na budowie (Inspektor Nadzoru Inwestorskiego),
- kontrola i weryfikacja dokumentacji wykonawcy.

Do jego szczególnych zadań należy poświadczanie płatności należnych wykonawcy w trakcie realizacji robót oraz sporządzanie raportów dla Zamawiającego. Inżynier Kontraktu jest znacząco odpowiedzialny za terminowy przebieg budowy w zgodzie z budżetem i umową zawartą pomiędzy Zamawiającym i wykonawcą.

W związku z powyższym stwierdzić należy, iż stanowisko Zamawiającego, że wykonywanie usługi nadzoru Inżyniera Kontraktu nad dziesięcioma kontraktami realizowanymi według *FIDIC red*, trudno utożsamiać z zamówieniem dotyczącym nadzoru nad trzema kontraktami realizowanymi według warunków *FIDIC yellow*, jest błędne o tyle, iż jak to wcześniej już wykazano, zakres usług wykonywanych przez Inżyniera Kontraktu jest jednoznaczny. Bez znaczenia jest również odmienny charakter prawny obu typów umów kwalifikowany – co do warunków FIDIC red, jako umowa o roboty budowlane, natomiast co do FIDIC yellow, jako umowa o dzieło, gdyż istotą przedmiotu oceny jest zakres czynności wykonywanych przez Inżyniera Kontraktu.

W przedmiotowym postępowaniu nie występuje sytuacja, w której wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego. Potrzeba udzielenia zamówienia dodatkowego musi pozostawać w ścisłym związku z wykonaniem zamówienia podstawowego, tj. prawidłowa realizacja zamówienia podstawowego musi być uwarunkowana wykonaniem zamówienia dodatkowego. W badanym postępowaniu taka okoliczność nie występuje, gdyż wykonanie zamówienia dodatkowego polegającego na wydłużeniu pracy Inżyniera Kontraktu nie ma wpływu na zakończenie zamówienia podstawowego, którego przedmiotem była usługa Inżyniera Kontaktu w ustalonym w umowie z wykonawcą zakresie.

Powoływanie się przez Zamawiającego na funkcjonalny związek obu zamówień, wynikający z faktu, iż wykonanie usługi Inżyniera Kontraktu w zamówieniu podstawowym – dla całości projektu „Oczyszczanie Ścieków” było uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego umożliwiającego dokończenie robót jest bezzasadne. Okoliczność, iż obsługa okresu zgłaszania wad, dokonania rozliczenia finansowego całości robót, czy sfera raportowania (objęte zamówieniem podstawowym), nie byłyby możliwe zanim zakres rzeczowy robót nie zostanie w całości wykonany oraz posiadanie wiedzy dotychczasowego Inżyniera na temat całego projektu nie znajduje swojego odzwierciedlenia w przesłance zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki. Są to jedynie okoliczności wskazujące na ułatwienia w realizacji usługi, które dotychczasowemu wykonawcy usługi pozwalały na sprawniejsze wykonanie zamówienia. Z pewnością wykonanie prac dodatkowych wiązało się z posiadaniem odpowiedniego stopnia wiedzy w zakresie dotychczas realizowanej części projektu – zamówienia podstawowego. Jednakże wiedza ta pozyskana i posiadana przez Zamawiającego mogłaby być udostępniona wykonawcy wybranemu w trybie konkurencyjnego przetargu.

W przedmiotowym postępowaniu, nie zachodziła również przesłanka wskazująca na możliwość zastosowania zamówienia z wolnej ręki w zakresie konieczności wykonania usługi na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia.

Jak wynika z wyjaśnień przedłożonych przez Zamawiającego, argumentem przemawiającym za rozszerzeniem pierwotnego zakresu umowy, jest fakt wydłużenia się terminu realizacji zamówienia na roboty budowlane. Konieczność wydłużenia terminu realizacji usług Inżyniera Kontraktu z tego powodu nie może być jednak traktowana jako zdarzenie niemożliwe wcześniej do przewidzenia, albowiem nie stanowi niczego wyjątkowej sytuacji, w której następuje konieczność wydłużenia terminu wykonania robót budowlanych. Doświadczenie życiowe wskazuje, iż jest to typowe dla robót budowlanych. Stąd też Zamawiający działający z należytą starannością powinien już na etapie przetargu podstawowego przewidzieć odpowiednie klauzule w kontrakcie, które pozwoliłyby na rozliczenie tego typu usług. Tym samym, wystąpienie sytuacji wydłużenia robót budowlanych oraz brak odpowiednich klauzul w przetargu i umowie podstawowej nie może stanowić obiektywnych przyczyn uzasadniających zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki. Oczywiście jest, iż konkretne przyczyny wydłużenia terminu mogą być nieprzewidywalne, ale sama konieczność wydłużenia tego terminu (niezależnie od powodów) jest czymś naturalnym.

Należy zauważyć, iż zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 5 Pzp zamówieniem dodatkowym może być wyłącznie zamówienie nieprzewidziane w zakresie zamówienia podstawowego. Nie znaczy to jednak, iż każde rozszerzenie zakresu zamówienia podstawowego będzie skutkowało tym, iż wystąpi zamówienie dodatkowe. Konieczność udzielenia zamówienia z wolnej ręki w przedmiotowej sprawie wynika wyłącznie z potrzeby wydłużenia czasu realizacji kontraktu i odpowiedniego zwiększenia wynagrodzenia, a nie powstałej potrzeby świadczenia usługi nieprzewidzianej na etapie udzielenia zamówienia. Nie można bowiem uznać, iż wraz z wydłużeniem czasu realizacji zamówienia występuje konieczność wykonania innych, nieprzewidzianych usług. Zakres czynności świadczonych przez Inżyniera Kontraktu pozostaje bez zmian, natomiast wyłącznym celem udzielenia zamówienia z wolnej ręki jest umożliwienie rozliczenia finansowego kontraktu w późniejszym terminie za dodatkowym wynagrodzeniem.

Niezasadne jest również stanowisko Zamawiającego, iż z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów. Zamawiający podnosił, iż na koszty składają się koszty wdrożenia nowego Inżyniera we wszystkie sfery dotychczasowej wieloletniej realizacji projektu. Nowy Inżynier, w celu rzetelnego wykonywania usług musiałby dokonać czasochłonnej, a zatem kosztownej analizy elementów składowych projektu, opracować standardy realizacyjne, wdrożyć system organizacji pracy, procedury, wypracować metody współpracy z jednostką realizującą projekt i wykonawcami, drugim Inżynierem. Zamawiający wskazał na trudną wręcz do oszacowania ilość czasu i kosztów potrzebnych do opracowania sposobu i następnie przekazania obszernej dokumentacji posiadanej przez Zamawiającego, jak i dotychczasowego Inżyniera innemu wykonawcy przedmiotowej usługi.

Argumentacja Zamawiającego ma charakter jedynie teoretycznych przypuszczeń nie znajdujących faktycznego uzasadnienia. Zamawiający nie przedstawił żadnej kalkulacji, badania rynku, protokołu negocjacji czy wyceny usług wchodzących w zakres zamówienia dodatkowego potwierdzających, co należy podkreślić – przypuszczenie Zamawiającego – poniesienie niewspółmiernie wysokich kosztów, jako przesłanki umożliwiającej zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki²⁰.

---

²⁰ KIO/KD 51/11

ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej

Wyrok KIO z dnia 9 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 2744/11 dotyczący dokumentów przekładanych na potwierdzenie braku podstaw do wykluczenia z postępowania.

W ocenie Izby brak jest na gruncie obowiązującego prawa podstaw do przyjęcia, że można wykonawcę mającego siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, którego członek zarządu ma miejsce zamieszkania w Niemczech od obowiązku złożenia zaświadczenia z niemieckiego Rejestru Skazanych i umożliwić mu złożenie oświadczenia, czy tak jak chce tego odwołujący zaświadczenia z polskiego Krajowego Rejestru Karnego. Ustawodawca wprowadzając ust. 2 § 2 rozporządzenia w sprawie dokumentów w sposób bardzo racjonalny określił sposób wykazywania braku podstaw wykluczenia na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 8 ustawy wobec członków zarządu wykonawcy polskiego mających miejsce zamieszkania za granicą RP. Należy bowiem wskazać, czym jest miejsce zamieszkania. Jest to miejscowość, w której dana osoba przebywa z zamiarem stałego pobytu, skoro tak, to z tą miejscowością wiąże się jej główna aktywność, a więc również wzrasta prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa właśnie na terenie państwa, w którym znajduje się miejsce zamieszkania tej osoby. Tym samym zasadne jest określenie, iż wykonawca dla takiej osoby wykazuje niekaralność w miejscu zamieszkania. Oczywistym jest, że nie oznacza to, iż osoba nie mogła popełnić przestępstwa w innym państwie, np. nie związanym ani z siedzibą wykonawcy, ani z jej miejscem zamieszkania, jednak ustawodawca tak unijny jak i polski musiał wyważyć pomiędzy nadmiernym formalizmem postępowania (wykazaniem, że dana osoba nigdzie na świecie nie była karana za określone przestępstwa), a umożliwieniem zamawiającym zawarcia umowy o zamówienie publiczne w postępowaniu konkurencyjnym i prowadzonym w rozsądnym terminie. Z tych samych względów Izba przy rozstrzygnięciu, czy zaświadczenie wydane przez Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości w Bonn odpowiada zakresowi określonymu w art. 24 ust. 1 pkt 8 ustawy, wzięła pod uwagę, że wyłączenia ujawnienia skazań w Rejestrze Skazanych nie dotyczą rodzaju przestępstw – wszystkie skazania za czyny

przestępne mieszczące się w zakresie art. 24 ust. 1 pkt. 8 ustawy są w niemieckim Rejestrze Skazanych ujawniane, nie ujawnia się jedynie skazań o, posługując się polską terminologią prawa karnego, mniejszej społecznej szkodliwości czynu. Zdaniem Izby, jest oczywiste, iż w systemach prawnych poszczególnych państw będą występowały różnice, co do tego, co jest ujawniane w centralnych rejestrach służących ewidencji skazań, jednak takie różnice nie muszą stanowić każdorazowo o niemożności wykazania braku podstaw wykluczenia zaświadczeniem wydawanym w konkretnym państwie. § 2 ust. 2 rozporządzenia posługuje się pojęciem „zaświadczenia dotyczącego niekaralności osób w zakresie określonym w art. 24 ust. 1 pkt 5- 8 ustawy), zatem dla ustalenia czy takie zaświadczenie jest w danym państwie wydawane istotny jest katalog przestępstw określony w art. 24 ust. 1 pkt 5-8 ustawy, a nie wymiar karny czy sposób karania. Jeśli zaświadczenie dotyczy tych czynów przestępnych, to brak jest podstaw do przyjęcia, iż nie jest zaświadczeniem, o którym mowa w tym przepisie.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 9 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 2781/11 dotyczący m.in. naruszenia przez zamawiającego art. 46 ust. 1 ustawy.

Jak wynika z treści przytaczanego wyżej art. 46 ust. 1 ustawy Pzp, bezwzględny obowiązek zamawiającego jest zwrot wadium wykonawcom uczestniczącym w postępowaniu, niezwłocznie po wyborze oferty, za wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana do realizacji zamówienia oraz sytuacji, gdy zamawiający złożył oświadczenie o zatrzymaniu wadium na podstawie art. 46 ust. 4a ustawy Pzp, w związku z brakiem uzupełnienia dokumentu na wezwanie. Zamawiający dokonał wyboru oferty wykonawcy: SGS Polska Sp. z o.o. o czym powiadomił w dniu 16 grudnia 2011 r. Nie zawiadomił też odwołującego o zatrzymaniu wadium. Zatem nie dokonując niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty zwrotu wadium na rzecz odwołującego, zamawiający popadł w zaniechanie, naruszając przez to dyspozycję art. 46 ust. 1 ustawy Pzp. Niezwłocznie, oznacza bowiem bez zbędnej zwłoki – w terminie, w jakim technicznie jest możliwe dokonanie zwrotu wniesionego wadium wykonawcy. Zwrot wadium jest obowiązkiem zamawiającego, a jego zatrzymanie możliwe jest tylko w ściśle określonych okolicznościach. W przedmiotowym stanie faktycznym nie ziściła się jednak względem odwołującego żadna z przesłanek opisanych powyżej, tj. jego oferta nie została wybrana jako najkorzystniejsza, ani zamawiający nie zastosował art. 46 ust 4a ustawy Pzp.

Zamawiający zobowiązany był zatem niezwłocznie zwrócić wadium, czego jednak wbrew przepisom nie uczynił, Zarzut odwołującego w zakresie naruszenia art. 46 ust. 1 ustawy Pzp Izba uznała za zasadny. Zamawiający mimo, że dysponował wyjaśnieniami odwołującego w odpowiedzi na wezwanie pismem z dnia 19 grudnia 2011 r. na temat powodów nie złożenia prawidłowego dokumentu na potwierdzenie braku podstaw do wykluczenia - udzielonymi w dniu 23 grudnia 2011 r., ani do dnia wniesienia odwołania 27 grudnia 2011 r., ani do czasu rozprawy nie zajął stanowiska w tej kwestii, co Izba uznała za działanie ze zwłoką naruszające przepis art. 46 ust. 1 ustawy Pzp. Stanowisko takie zajęła również Izba w wyroku sygn. akt KIO 424/11 z 16 marca 2011 r., gdyż wniesienie odwołania nie zwalniało zamawiającego od podjęcia czynności nakazanej ustawą Pzp. Jednakże uwzględnieniu odwołania wyłącznie z tej przyczyny, stały na przeszkodzie postanowienia art. 192 ust. 2 ustawy Pzp, które stanowią, że Izba uwzględnia odwołanie, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia. Wobec prawidłowo przeprowadzonej czynności wykluczenia odwołującego i odrzucenia jego oferty, Izba nie znalazła związku stwierdzonego naruszenia art. 46 ust. 1 ustawy Pzp z wynikiem niniejszego przetargu. W sytuacji, gdy zamawiający dopuścił się naruszenia art. 46 ust. 1 ustawy Pzp, należało uznać, że w następstwie doszło również do uchybienia zasadzie określonej w art. 7 ust. 1 ustawy Pzp, stosownie do której zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 10 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 2793/11 dotyczący wniesienia wadium.

Izba w przedmiotowej sprawie uznała, że wadium wniesione przez oddział zagranicznego przedsiębiorcy w Polsce firmy czeskiej, do której to grupy spółek należy także Odwołujący, przede wszystkim w sytuacji, gdy do oferty Odwołującego dołączono dowód dokonania przelewu kwoty wadium przez firmę czeską, a sama firma czeska odrębnie oferty w postępowaniu nie złożyła, wskazuje, że mamy do czynienia z prawidłowym wadialnym zabezpieczeniem oferty Odwołującego w postępowaniu.

Nieuzasadnione są wątpliwości Zamawiającego i Przystępującego, że Zamawiający mógłby mieć problem z ewentualnym zatrzymaniem kwoty wadium Odwołującego, skoro sam Odwołujący tego wadium nie opłacił. Jak wskazano po pierwsze obowiązujące przepisy prawa nie przewidują dla skuteczności wniesienia wadium w formie pieniężnej osobistego świadczenia pieniężnego składanego przez wykonawcę. Po drugie zaś kwota wpłacona na rachunek Zamawiającego pozostaje w jego dyspozycji i może podlegać ewentualnemu bezwarunkowemu zatrzymaniu w sytuacji ziszczenia się okoliczności, o których mowa w art. 46 ust. 4a i ust. 5 ustawy Pzp, bowiem stanowi zabezpieczenie wadium konkretnej oferty. Podkreślenia także wymaga okoliczność, że ani Odwołujący w przedmiotowej sprawie nie złożył wniosku o zwrot wadium, ani takiego wniosku do Zamawiającego nie złożyła firma SUDOP PRAHA A.S.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 13 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 2799/11, KIO 23/12 dotyczący zastosowania trybu udzielenia zamówienia z wolnej ręki.

W ocenie Izby w niniejszym postępowaniu Zamawiający nie był uprawniony do zastosowania trybu udzielenia zamówienia publicznego z wolnej ręki na podstawie art. 134 ust 6 pkt. 2.

W pierwszej kolejności Izba ustaliła, iż nie zaistniała pierwsza z przesłanek, o których mowa w powyższym artykule, tj. zaistnienie trwających przez bardzo krótki okres szczególnie korzystnych warunków. W ocenie Izby nie można mówić, aby zaistniały szczególnie korzystne okoliczności. Za tego rodzaju okoliczności można uznawać szczególnie, nieprzewidziane zdarzenia, o wyjątkowym charakterze, istniejące tylko tu i teraz. Nie można jednak za taką okoliczność w żadnym wypadku uznać sytuacji, w której do Zamawiającego zgłosił się wykonawca, pośrednik oferujący sprzedaż taboru objętego zamówieniem. Zdarzenia te powinny bowiem wystąpić obiektywnie, niezależnie od osoby i potrzeb Zamawiającego. Za takie zdarzenie nie może zostać uznane ukierunkowane działanie podmiotu trzeciego, którego celem jest dokonanie sprzedaży na rzecz Zamawiającego.

(...) Zamawiający bezpodstawnie nie zastosował jednego z podstawowych trybów w odniesieniu do zamówień sektorowych tj. przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem. Tym samym można uznać, iż bezpodstawny wybór przez Zamawiającego trybu udzielenia zamówienia z wolnej ręki w miejscu trybów konkurencyjnych,

naruszył uczciwą konkurencję, poprzez eliminację wszystkich potencjalnych oferentów, mogących wykonać przedmiotowe zamówienie. Izba zauważa, iż w polskim systemie prawa Zamawiający zobowiązany jest do stosowania polskiej ustawy Prawo zamówień publicznych. Postanowienia dyrektywy mają na celu harmonizowanie krajowych porządków prawnych. Procedura zamówienia z wolnej ręki przewidziana na gruncie prawa polskiego jest trybem niekonkurencyjnym, której przesłanki zostały powtórzone za dyrektywą. Ustawa Prawo zamówień publicznych nie przewiduje także prowadzenia konsultacji z wieloma wykonawcami w ramach procedury zamówienia z wolnej ręki.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 13 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 2808/11 dotyczący unieważnienia postępowania prowadzonego w trybie zamówienia z wolnej ręki.

Wprawdzie ustawodawca wprost nie wyłączył stosowania art. 93 ust. 1 Pzp do trybu zamówienia z wolnej ręki, jednakże uwzględniając gwarancyjny charakter regulacji art. 93 ust. 1 Pzp, którego celem jest wyeliminowanie dowolności po stronie zamawiającego w zakresie podejmowania decyzji o zakończeniu postępowania w inny sposób niż udzieleniem zamówienia, postanowienia art. 93 ust. 1 Pzp pozbawione są z tego punktu widzenia znaczenia prawnego i faktycznego. Żadna z przesłanek unieważnienia postępowania określonych w art. 93 ust. 1 Pzp, w tym także art. 93 ust. 1 pkt 4 Pzp, zdaje się nie odnosić do postępowania prowadzonego w trybie zamówienia z wolnej ręki. Ewentualnie w konkretnym stanie faktycznym można rozważać zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 7 Pzp nakazujący unieważnić postępowanie obarczone niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego. Podkreślenia wymaga, iż zamawiający zawsze, gdy nie będzie chciał udzielić zamówienia wykonawcy, którego zaprosił do negocjacji, uprawniony jest do stwierdzenia, iż warunki przyszłej umowy proponowane przez wykonawcę mu nieodpowiadają, co skutkować będzie niezawarciem umowy. Zatem uprawnionym wydaje się być pogląd, iż wprowadzenie przez ustawodawcę katalogu przesłanek unieważnienia postępowania nieprzystający do postępowania prowadzonego w trybie zamówienia z wolnej ręki, oznacza, iż instytucja unieważnienia postępowania (ewentualnie z wyłączeniem art. 93 ust. 1 pkt 7 Pzp) nie znajduje zastosowania do postępowania prowadzonego w trybie zamówienia z wolnej ręki. Zamawiający zatem zawsze jest uprawniony do zakończenia postępowania poprzez

odstąpienie od negocjacji (nieuzgodnienie warunków przyszłej umowy). Decyzja taka może być podjęta aż do zatwierdzenia wyników postępowania przez kierownika zamawiającego, a nawet później, bowiem, jak wynika z art. 68 ust. 2 Pzp najpóźniej wraz z zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego wykonawca składa oświadczenie o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, a jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust.8 Pzp, również dokumenty potwierdzające spełnianie tych warunków.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy trzeba podkreślić, iż niezależnie od tego, czy zamawiający z odwołującym porozumieli się co do wszystkich warunków przyszłej umowy, czy też do uzgodnienia nie doszło, Izba ocenia decyzję zamawiającego jako prawidłową. Przede wszystkim bowiem, co potwierdził zamawiający na rozprawie i w odpowiedzi na odwołanie z dnia 10 stycznia 2012 r., komisja przetargowa działała wyłącznie jako zespół pomocniczy zamawiającego. Odwołujący nie udowodnił, aby którykolwiek z członków komisji dysponował pełnomocnictwem upoważniającym do zatwierdzenia wyników postępowania w imieniu kierownika zamawiającego. Taki zakres uprawnień komisji przetargowej nie wynika także z zarządzenia nr 14/2009 Prezesa Zarządu Spółki Gdańskie Inwestycje Komunalne Euro 2012 sp. z o.o. z dnia 8 lipca 2009 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w spółce Gdańskie Inwestycje Komunalne Euro 2012 sp. z o.o. wraz z Regulaminem pracy komisji przetargowej w Spółce Gdańskie Inwestycje Komunalne Euro 2012 sp. z o.o. Wprawdzie podana przez zamawiającego podstawa unieważnienia postępowania (per analogiam zastosowany art. 93 ust. 1 pkt 4 Pzp) z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu powyżej nie była prawidłowa, niemniej jednak zamawiający w okolicznościach sprawy, wobec nie zatwierdzenia wyników negocjacji przez kierownika zamawiającego, nie miał obowiązku zawarcia umowy.

Izba podziela pogląd wyrażony przez zamawiającego w odpowiedzi na odwołanie (pismo z dnia 10 stycznia 2012 r.), iż prowadzone w toku postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki negocjacje, podczas których strony ustalają postanowienia umowy, nie skutkują zawarciem umowy. Zawarcie umowy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego poprzedza ciąg czynności, jednak zawarcie umowy następuje z chwilą złożenia podpisów przez jej strony na dokumencie umowy, bowiem mowa o zamówienie publiczne wymaga formy pisemnej od solemnitatem (art. 139 ust. 2 Pzp). Nie jest sporne w okolicznościach sprawy, że do podpisania dokumentu umowy nie doszło.

Dodać trzeba, iż powadzenie negocjacji z zachowaniem dobrych obyczajów, do których odwołuje się art. 72 par. 2 kc, wymagało od zamawiającego wyraźnego zakomunikowania

odwołującemu, iż do udzielenia zamówienia nie dojdzie, niemniej jednak okoliczność ta, jak i cały proces negocjacyjny może być oceniany wyłącznie w świetle odpowiedzialności art. 72 par. 2 kc. Roszczenia w tym zakresie powinny być ewentualnie kierowane do sądu powszechnego.

Niewątpliwie jednak fakt unieważnienia postępowania przez zamawiającego dowodzi, iż zamawiający nie miał woli zawarcia umowy z odwołującym i decyzję zamawiającego w tej kwestii należy interpretować jako oświadczenie wyrażające brak akceptacji dla proponowanych warunków przyszłej umowy. Jej uzasadnienie wskazuje, iż kierownik zamawiającego nie zaakceptował zaproponowanej przez odwołującego ceny i uznał, iż dalsze negocjacje nie są uzasadnione, do czego był zarówno na gruncie Pzp, jak i kc uprawniony.

Zważywszy przedstawioną argumentację w okolicznościach faktycznych sprawy nie potwierdził się zarzut naruszenia przez zamawiającego art. 2 ust. 7a Pzp, art. 66 oraz 14 Pzp w zw. z 72 kc. Natomiast naruszenie art. 93 ust. 1 pkt 4 Pzp pozostaje bez wpływu na wynik postępowania.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 23 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 52/12 dotyczący wniesienia wadium.

Istotą sporu jest rozstrzygnięcie, czy dla uznania, że w przedmiotowym postępowaniu wadium zostało wniesione w terminie wystarczy przed upływem tego terminu wydać dyspozycję dokonania przelewu z rachunku bankowego odwołującego się na rachunek bankowy zamawiającego. Przepisy ustawy Pzp nie zawierają definicji wadium. Pod pojęciem tym jednakże rozumie się określoną sumę pieniędzy lub odpowiednie zabezpieczenie zapłaty tej sumy, od których wniesienia zamawiający uzależnia dopuszczenie wykonawcy do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Wadium jest zabezpieczeniem zamawiającego przed niesolidnym wykonawcą. W związku z rolą, jaką odgrywa wadium, musi ono być ważne i pozostawać w dyspozycji zamawiającego cały okres związania ofertą.

W myśl art. 45 ust. 3 ustawy Pzp wadium wnosi się przed upływem terminu składania ofert.

W rozpoznawanej sprawie odwołujący się wniósł wadium w formie pieniądza, który jest jedną z form wnoszenia wadium dopuszczalnych przez ustawę Pzp. Izba zgadza się z odwołującym się, że w przedmiotowym przypadku brak jest podstaw do posłużenia się art. 454 § 1 K.c. Pomiędzy zamawiającym i wykonawcą na tym etapie postępowania nie istnieje

bowiem stosunek zobowiązaniowy w rozumieniu przepisów Księgi III Kodeksu cywilnego. Niemniej jednak obowiązek wniesienia wadium w taki sposób, by środki pieniężne zostały zaksięgowane na rachunku bankowym zamawiającego przed wyznaczonym terminem można wywieść z przepisów ustawy Pzp. Przepis art. 45 ust. 7 ustawy Pzp określa, na czym polega wniesienie wadium w pieniądzu. I tak wadium wnoszone w pieniądzu wpłaca się przelewem na rachunek bankowy wskazany przez zamawiającego. Posłużenie się przez ustawodawcę sformułowaniem „wpłacać na rachunek” jest w ocenie Izby równoznaczne z koniecznością zaksięgowania środków pieniężnych na wskazanym rachunku. Wydanie dyspozycji dokonania wpłaty nie jest „wpłatą” w rozumieniu przepisu art. 45 ust. 7 ustawy Pzp, lecz jedynie podjęciem kroków zmierzających do dokonania takiej wpłaty. Potwierdzeniem powyższego jest przepis art. 63c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 roku Nr 72, poz. 665 ze zmianami), zgodnie z którym „Polecenie przelewu stanowi udzieloną bankowi dyspozycję dłużnika obciążenia jego rachunku określoną kwotą i uznania tą kwotą rachunku wierzyciela. Bank wykonuje dyspozycję dłużnika w sposób przewidziany w umowie rachunku bankowego”. Z przepisu wynika zatem, że wydanie polecenia przelewu powoduje podjęcie ze strony banku określonych czynności mających na celu realizację wydanej dyspozycji na warunkach określonych w umowie rachunku bankowego. Sama dyspozycja nie jest zatem równoznaczna z dokonaniem wpłaty.

Niezależnie od powyższego Izba stoi na stanowisku, że zamawiający powinien mieć możliwość dysponowania wpłaconym wadium przez cały okres związania ofertą, co nie miało miejsca w rozpoznawanej sprawie. Obowiązek wnoszenia wadium na cały okres związania ofertą można wywieść z wielu przepisów ustawy Pzp. W szczególności, zgodnie z art. 45 ust. 3 ustawy Pzp wadium wnosi się przed upływem terminu składania ofert. Termin ten jest jednocześnie początkiem terminu związania ofertą, o czym świadczy treść art. 85 ust. 5 ustawy Pzp. A zatem – odnosząc się do wskazanych przepisów – wadium należy wnieść przed początkiem terminu związania ofertą.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 18 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 68/12 dotyczący utajnienia informacji zawierających tajemnicę przedsiębiorstwa.

Izba zwraca uwagę, że Zamawiający nie może biernie, bez cienia krytyki przyjmować i stosować, jako obowiązujące wyjaśnienia składane przez wykonawców, w zakresie

tajemnicy przedsiębiorstwa. To na Zamawiającym spoczywa obowiązek stosowania zasady, określonej przepisem art. 8 ust. 1 ustawy Pzp, tj. zasady jawności prowadzonego postępowania. Oczywiście przepisem art. 8 ust. 3 ustawy Pzp została wyłączona powyższa zasada. Jednakże wyłączenie powyższej zasady powinno mieć zastosowanie w wyjątkowych sytuacjach. Sytuacje te to oczywiście zagrożenie ujawnieniem m.in. tajemnic handlowych, rozwiązań technologicznych, itp., które charakteryzują i stosowane są przez wykonawców w zakresie indywidualnych rozwiązań.

Izba, badając ofertę Przystępującego, w zakresie treści załącznika D – Umowa Serwisowa zważyła, że cała treść przedmiotowego załącznika nie powinna i nie może podlegać utajnieniu, gdyż nie we wszystkich elementach załącznika D – Umowa Serwisowa – zostały zawarte informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa – Przystępującego - w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Odtajnienie wyżej wskazanych elementów ma wpływ na zachowanie Zamawiającego i Przystępującego, jako że informacje dalsze, składane po terminie składania ofert, a dotyczące odtajnionej części Umowy Serwisowej podlegają w swoim zakresie również odtajnieniu w zakresie, w jakim odtajnione zostały informacje podstawowe Umowy Serwisowej.

Zamawiający wykonując niniejszy wyrok zobowiązany jest do odtajnienia treści Umowy Serwisowej – stanowiącej załącznik D do oferty Przystępującego - w zakresie, w jakim odnosi się ona (potwierdza spełnianie wymogów) do treści Istotnych Postanowień Umowy Serwisowej – część IV – załącznika do specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 18 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 70/12 dotyczący udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki.

Odwołanie podlega oddaleniu, albowiem podnoszone zarzuty naruszenia art. 67 ust.1 pkt 1a) i art. 7 ust.1 ustawy Pzp, Izba uznała za niezasadne.

Wnoszący odwołanie wykonawca stwierdził, że spółka InPost Finanse sp. z o.o. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej świadczy usługi pocztowo-finansowe i jest podmiotem wpisanym do rejestru działalności operatorów pocztowych. Ponadto Izba ustaliła na podstawie działu 3.1.7 odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, że wykonawca jest

uprawniony do prowadzenia działalności pocztowej podmiotów innych niż operator publiczny. Mając na uwadze ustalony stan faktyczny oraz uwzględniając wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 stycznia 2011 r. sygn. akt P 08/08 Izba stwierdziła, że przekaz pocztowy - zgodnie z art. 3 pkt 15 ustawy - Prawo pocztowe - to polecenie doręczenia adresatowi określonej kwoty pieniężnej przez operatora publicznego. Z kolei zgodnie z art. 46 ust. 2 wskazanej ustawy zadania operatora publicznego zostały powierzone Poczcie Polskiej S.A. W powołanym wyroku Trybunału Konstytucyjnego wskazano także, że przepis art. 6 ustawy – Prawo pocztowe nie przewiduje możliwości uzyskania – przez inne podmioty zezwolenia na wykonywanie działalności pocztowej w odniesieniu do przekazów pocztowych. Tym samym, tak jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny (...) usunięcie „przekazu pocztowego” z przepisu art. 47 ust.1 prawa pocztowego nie doprowadziło do wyłączenia tej usługi z obszaru powszechnych usług pocztowych zastrzeżonych dla Poczty Polskiej S.A., gdyż pozostałe przepisy prawa pocztowego faktycznie zaliczają go do tej kategorii usług (...), a uprzywilejowana pozycja Poczty jest uzasadniona jej statusem operatora publicznego. To oznacza, że Zamawiający był uprawniony udzielić zamówienia na „Usługę pocztową polegającą na przyjmowaniu i doręczaniu przekazów pocztowych (...) na podstawie art. 67 ust.1pkt 1lit a) ustawy Pzp.

Izba zwraca także uwagę, że zgodnie z art. 192 ust.7 ustawy Pzp, orzeka tylko w zakresie zarzutów podniesionych w odwołaniu, a zatem przedmiotem rozpoznania przez Izbę nie może być – podnoszony na rozprawie zarzut nieprawidłowej implementacji regulacji unijnych do ustawy Prawo pocztowe. Dodatkowo Izba wskazuje, że zgodnie z art. 180 ust. 1 ustawy Pzp na gruncie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych - odwołanie przysługuje wyłącznie od niezgodnej z przepisami tej ustawy, czynności zamawiającego podjętej w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub zaniechania czynności, do której zamawiający jest zobowiązany na podstawie ustawy Pzp. Na marginesie Izba stwierdza, że ustalenia w niniejszej sprawie wskazują także na brak – w rozumieniu art. 179 ust.1 ustawy Pzp - legitymacji do wniesienia odwołania w postępowaniu prowadzonym w trybie zamówienia z wolnej ręki na „Usługę pocztową polegającą na przyjmowaniu i doręczaniu przekazów pocztowych ze świadczeniami z zakresu pomocy społecznej, świadczeniami rodzinnymi, dodatkami mieszkaniowymi, świadczeniami dla osób uprawnionych do alimentów i innych” przez wykonawcę spółka InPost Finanse sp. z o.o., albowiem wykonawca ten nie może być realizatorem usługi zastrzeżonej dla operatora publicznego – Poczty Polskiej S.A.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 23 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 99/12 dotyczący wykazania spełniania warunku udziału w postępowaniu poprzez złożenie polisy OC.

Zdaniem Izby „opłacona polisa”, o której mowa w § 1 ust. 1 pkt 10 przywołanego rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów, to polisa, od której zostały opłacone terminowo składki ubezpieczenia, wynikające z zawartej pomiędzy stronami umowy. Umowa ubezpieczenia została uregulowana w przepisach kodeksu cywilnego, które przez odesłanie zawarte w art. 14 ustawy pzp, znajdują pełne zastosowanie. Zgodnie z art. 813 § 2 oraz 814 § 1 KC, strony umowy mogą umówić się co do sposobu zapłaty składki oraz co do początku okresu odpowiedzialności ubezpieczyciela. Powszechnie przyjęte jest, że strony umowy ubezpieczenia umawiają się na płatność składki ubezpieczenia w kilku ratach. W ocenie Izby, z przepisów ustawy pzp nie wynika konieczność „całkowitego opłacenia” polisy to jest zapłaty wszystkich rat składki ubezpieczenia. Za wystarczające dla potwierdzenia spełnienia warunku udziału w postępowaniu należy uznać złożenie polisy, od której terminowo opłacono choćby jedną składkę ubezpieczenia. Zgodnie z przepisem art. 814 § 1 KC, odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty. W kontekście powyższego, skoro odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się z dniem wpłacenia pierwszej raty składki ubezpieczenia to za nieuzasadnione należy uznać żądanie opłacenia składki w pełnej wysokości (wszystkich rat składki ubezpieczenia). W rozpatrywanym stanie faktycznym, z treści samej polisy PZU seria TPP nr 13266424 wynika, że składka ubezpieczenia płatna jest w dwóch ratach: do dnia 30 grudnia 2011 roku oraz do 27 czerwca 2012 roku. Składka wynikająca z polisy Inter Risk seria E – G/P nr 016483 płatna jest ratalnie w dwóch ratach: do dnia 6 stycznia 2012 roku oraz do 22 czerwca 2012 roku. Załączone przez odwołującego do pisma z dnia 7 stycznia 2012 roku dowody zapłaty, potwierdzają dokonanie wpłat pierwszych rat składek ubezpieczenia w dniu 29 grudnia 2011 roku, a zatem w dniu, w którym upłynął termin składania ofert. Wobec tego złożone przez odwołującego w ofercie polisy ubezpieczenia oraz przedłożone, na wezwanie do uzupełnienia z dnia 3 stycznia 2012 roku, dowody zapłaty potwierdzają spełnienie przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadania opłaconej polisy nie później niż w dniu, w którym upłynął termin składania ofert. Wykonawca wykazał, że w dniu składania ofert był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności

gospodarczej a dowodem tego jest złożona polisa wraz z dowodami opłacenia pierwszych rat składek ubezpieczeniowych, złożonych na wezwanie zamawiającego, które potwierdzają opłacenie pierwszych rat składek na dzień składania ofert tj. na dzień 29 grudnia 2011 roku.

Wątpliwości podniesione przez zamawiającego w toku rozprawy co do tego, czy pierwsze raty składek ubezpieczeniowych faktycznie wpłynęły na konta ubezpieczycieli w dniu 29 grudnia 2011 roku pozostają bez znaczenia, bowiem ustawodawca nie wymaga dowodzenia tego faktu przez wykonawców. Ponadto Izba wzięła pod uwagę, że celem złożenia dokumentu polisy ubezpieczeniowej jest potwierdzenie na etapie oceny ofert, że wykonawca znajduje się w sytuacji ekonomicznej i finansowej pozwalającej na realizację zamówienia. W rozpatrywanym postępowaniu odwołujący, składając polisy ubezpieczeniowe oraz dowody zapłaty pierwszych rat składek ubezpieczeniowych potwierdził, że jest podmiotem który dysponuje odpowiednim potencjałem ekonomicznym i finansowym, umożliwiającym realizację przedmiotowego zamówienia publicznego.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 24 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 69/12 dotyczący kryteriów oceny ofert.

Izba rozumie argumentację Zamawiającego z rozprawy w przedmiotowym zakresie, jednakże interpretacja kryteriów przedstawiona na rozprawie, nie ma wystarczających podstaw w postanowieniach SIWZ. Wskazane powyżej postanowienia SIWZ mają charakter niebudzący żadnych wątpliwości i wiodący (w odróżnieniu od przywołanych przez Zamawiającego na rozprawie), inne rozumienie wypacza sens wskazanych postanowień. W ocenie Izby,

fakt, że określone sformułowania będące elementem oceny w ramach danego podkryterium mają charakter nieprecyzyjny, co przyznał Zamawiający na rozprawie, nie dają podstaw do stopniowania przyznawanej punktacji w oderwaniu od przyjętych przez Zamawiającego w SIWZ kryteriów. Złożone oferty nie powinny być oceniane w stosunku do siebie, lecz w odniesieniu do postanowień SIWZ, które określały modelową ofertę. Okoliczność, że członkowie Komisji Przetargowej nie uzasadniali w jakikolwiek sposób nie przyznanie max. ilości punktów, przy jednoczesnym całkowicie pozytywnym uzasadnieniu w danym podkryterium (np. 2.1, czy też 2.2), jak i przyznawali punktacje (określoną ilość punktów), którą nie można było uzyskać przy uwzględnieniu obowiązujących zasad przyznawania

określonej ilości punktów (podkryterium 3.3), stanowi wystarczającą podstawę do uwzględnienia odwołania, tym bardziej że stanowi to okoliczność przyznaną przez Zamawiającego, z uwagi na zastosowany zakresowy sposób przyznawania punktacji. Jednocześnie, należy wskazać, że autorem SIWZ jest Zamawiający, i ponosi w związku z powyższym wszelkie konsekwencje wynikające z tego faktu. Jeżeli, dany element zawarty w opis danego podkryterium, w którym wskazywano, ile punktów i za co należy przyznać, nie jest spełniony przez danego Wykonawcę w pełni, a tylko częściowo, to z uwagi na brak możliwości stopniowania punktacji i zero/jedynkowy charakter oceny wynikający z przywołanych postanowień SIWZ, mamy do czynienia z sytuacją w ramach, której dany Wykonawca nie jest uprawniony do uzyskania punktacji za dany element. Naturalnie w razie wątpliwości istnieje możliwość wezwania do wyjaśnień (art. 87 ust.1 Pzp), przy czym nie mogą one prowadzić do zmiany oferty. Poza tym, ugruntowane jest w orzecznictwie stanowisko, że wszelkie niejasności postanowień SIWZ, winny być interpretowane na korzyść Wykonawcy.

Izba nie zamierza polemizować z opiniami biegłych, także Odwołujący co do zasady, tak stwierdził na rozprawie, jednakże Odwołującego budził wątpliwości sposób przyznawania punktacji przez Zamawiającego (Zamawiający uniemożliwił zapoznanie się z kartami indywidualnej oceny ofert członków Komisji Przetargowej). Należy także zauważyć, że opinie biegłych zostały wzięte przez członków Komisji Przetargowej pod uwagę, ale miały one charakter posiłkowy, każdorazowo, każdy z członków przyznawał punktacje samodzielnie. Ustalenia dokonane przez Izbę w toku rozprawy i zgromadzony materiał dowodowy, potwierdził, iż Zamawiający przyznawał punktacje przy założeniu, jak stwierdził w odpowiedzi na odwołanie, że: „(...) należy rozpatrywać liczbę uzyskiwanych punktów za wypełnienie danego kryterium nie tylko w sposób absolutny ale przede wszystkim w relacji do innych ofert”, czyli przy założeniu dużego poziomu abstrakcyjności wobec zasad, które sam określił w Rozdz. 7 SIWZ.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 24 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 93/12 dotyczący interesu wykonawcy we wnoszeniu środków ochrony prawnej.

Podkreślenia na wstępie wymaga, że przepis art. 179 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych stanowi, iż środki ochrony prawnej przysługują wykonawcy, uczestnikowi konkursu, a także innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w uzyskaniu danego

zamówienia oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów niniejszej ustawy. Powyższy przepis wskazuje okoliczności uzasadniające poszukiwanie ochrony prawnej w drodze środków odwoławczych mające charakter przesłanek materialnoprawnych. Ich zaistnienie nie wpływa na możliwość wszczęcia postępowania odwoławczego, lecz warunkuje uwzględnienie przez Krajową Izbę Odwoławczą wniesionego środka. Wskazany przepis wiąże zatem możliwość korzystania ze środków ochrony prawnej przewidzianych przepisami ustawy z ochroną interesu wykonawcy, który to interes realizuje się poprzez będącą następstwem wniesienia odwołania możliwość uzyskania zamówienia, tj. statuuje ochronę przed bezprawnymi czynnościami zamawiającego uniemożliwiającymi (mogącymi uniemożliwić) uzyskanie danego zamówienia. Powyższe w żadnym razie nie odnosi się do jakichkolwiek innych, np. majątkowych interesów wykonawców, które mogą doznać szkody w związku z działaniami zamawiającego. Nadto, korzystania ze środków ochrony prawnej przewidzianych w ustawie nie można sprowadzić do ochrony ogólnie pojętej praworządności i korygowania wszystkich nieprawidłowości, których zamawiający dopuścił się w trakcie postępowania (nieprawidłowości irrelevantnych w stosunku do możliwości uzyskania konkretnego zamówienia przez danego wykonawcę). Nie sposób również upatrywać interesu w uzyskaniu danego zamówienia, o którym mówi powołany art. 179 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w kontekście ewentualnego zagrożenia unieważnienia umowy, która byłaby zawarta w wyniku przeprowadzonego postępowania. Odwołujący nie wykazał, by okoliczności zaprezentowane w odwołaniu mogły skutkować uznaniem, że postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego, nie zaszła także żadna z okoliczności wymienionych w art. 146 ust. 1 oraz 140 ust. 3 ustawy.

Interes, o którym mowa w art. 179 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, badany jest na moment wniesienia odwołania. Biorąc pod uwagę brzmienie powołanego przepisu chodzi zatem nie o posiadanie jakiegokolwiek interesu, w tym istnienie uzasadnienia dla prowadzenia postępowania odwoławczego, wynikającego z dążenia do uzyskania korzystniejszych warunków zawarcia umowy, ale interesu nakierowanego na uzyskanie zamówienia, którego wykonawca nie uzyskałby, gdyby zaniechał wniesienia środka ochrony prawnej. W analizowanej sprawie, w dacie wniesienia odwołania (13 stycznia 2012 r.), aukcja której przeprowadzenie, wobec zaniechania uprzedniego wykluczenia wykonawcy MORIS Maurycy Wołek w Tychach Odwołujący kwestionuje, została już sfinalizowana z udziałem

trzech wykonawców (Odwołującego, wykonawcy MORIS Maurycy Wołek w Tychach oraz PEZ „Connector” S.C. - M. Kociok, W. Konieczko w Bytomiu), co miało miejsce w dniu 9 stycznia 2012 r. Wynik tej aukcji jest znany: Odwołujący złożył w niej kolejne postąpienia, w konsekwencji których Jego ferta uznana została za najkorzystniejszą. Odwołujący uzyskał zatem w następstwie przeprowadzonej aukcji zamówienie będące przedmiotem postępowania. Stan ten istniał w momencie składania odwołania.

Powyższe czyni zasadnym stwierdzenie, iż w dniu 9 stycznia 2012 r. Odwołujący uzyskał zamówienie, co pozbawia Odwołującego legitymacji do wniesienia odwołania, skoro jego interes w uzyskaniu zamówienia nie doznał uszczerbku, a przeciwnie – został zrealizowany wygraną aukcją. Nie może przy tym uzasadniać interesu w rozumieniu art. 179 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych możliwość – w razie potwierdzenia zasadności zarzutów stawianych w odwołaniu – uzyskania zamówienia na korzystniejszych warunkach, ze względu na niższą cenę zaoferowaną w razie, gdyby do aukcji miało nie dojść z uwagi na złożenie mniej niż trzech ofert (art. 91 a ust. 1 ustawy). Nie stanowi to bowiem o posiadaniu interesu w uzyskaniu danego zamówienia, a co najwyżej interesu w uzyskaniu zamówienia na dogodniejszych dla zainteresowanego warunkach. Powyższe jednak nie mieści się w dyspozycji art. 179 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Kwestia ta może być rozważana ewentualnie przez pryzmat możliwości poniesienia szkody w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy, przy czym tę przesłankę, także wymaganą treścią przepisu art. 179 ust. 1 ustawy, należało Odwołującemu przypisać.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 26 stycznia 2012 r., sygn. akt: KIO 100/12 dotyczący liczenia terminu na wniesienia odwołania na zaniechanie ujawnienia informacji zastrzeżonych w ofercie, jako tajemnica przedsiębiorstwa.

W przypadku odwołania wobec zaniechania ujawnienia informacji zastrzeżonych w ofercie, powstaje pytanie jaki dzień uznać należy za ten, w którym powzięto, lub przy zachowaniu należytej staranności można było powziąć, wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę do wniesienia odwołania na nieodtajnienie oferty. Problem z ustaleniem początku biegu terminu na wniesienie odwołania w tej kwestii komplikuje również fakt, że ustawa pzp nie przewiduje w jakim terminie zamawiający musi przeprowadzić weryfikację ofert pod wyżej wskazanym kątem, jak również nie przewiduje obowiązku, ani trybu poinformowania

wykonawców o zajętych przez zamawiającego stanowisku i jego uzasadnieniu. W tym zakresie, wytycznych należy poszukiwać w licznych orzeczeniach sądów oraz Krajowej Izby Odwoławczej. Niewątpliwym jest, że pierwszym terminem kiedy wykonawca dowiaduje się lub może się dowiedzieć o samym fakcie zastrzeżenia tajemnicy w ofertach innych wykonawców jest termin otwarcia ofert. Jednakże należy podkreślić, że w tym samym terminie również zamawiający dowiaduje się o fakcie, że w złożonych ofertach zostały zastrzeżone niektóre informacje czy dokumenty i musi on mieć stosowny okres czasu na podjęcie określonych badań aby stwierdzić, czy zaistniały okoliczności odpowiadające warunkom określonym w art. 11 ust. 4 ustawy o z.n.k. Rozpoczęcia badania zasadności zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa w ofertach wykonawców, zgodnie z wieloma orzeczeniami KIO w tym zakresie winno nastąpić niezwłocznie po terminie otwarcia np. / *vide* wyrok KIO 183/11/. Do etapu badania należy zaliczyć również potrzebę wystąpienia do wykonawcy o wskazanie i szczegółowe uzasadnienie podstaw zastrzeżenia określonych informacji jako tajemnica przedsiębiorstwa. Za zasadnością takiego wystąpienia przemawia przede wszystkim fakt, że przesłanka zachowania tajemnicy pewnych informacji, dotyczy przedsiębiorstwa wykonawcy, a nie zamawiającego i dlatego też to wykonawca winien wykazać Zamawiającemu potrzebę takiego zastrzeżenia. W sytuacji kiedy wykonawca wystąpi z wnioskiem do Zamawiającego o udostępnienie mu w całości oferty danego wykonawcy i Zamawiający poinformuje go o terminie w którym podejmie decyzję, czy zastrzeżenie tajemnicy zostało dokonane prawidłowo, to termin na wniesienie odwołania biegnie dopiero od tego wskazanego terminu. Tym samym termin na wniesienie odwołania od zaniechania odtajnienia zastrzeżonych w ofercie informacji powinien być liczony od momentu uzyskania przez wykonawcę wiedzy o podjęciu przez zamawiającego decyzji odnośnie skuteczności dokonanego zastrzeżenia. Zamawiający przekazując informacje o odmowie udostępnienia wykonawcom oferty w pełnym zakresie automatycznie uruchamia początek biegu terminu na wniesienie odwołania. Takim terminem, zdaniem tego składu orzekającego, nie jest termin otwarcia ofert, chyba że Zamawiający w tym dniu dokonałby również oceny zasadności zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa, co w praktyce wydaje się działaniem niewykonalnym. Jednocześnie Izba stoi na stanowisku, że ostatecznym terminem od którego biegnie termin na wniesienie odwołania w tym zakresie, jest decyzja zamawiającego dotycząca wyboru i oceny ofert, gdyż ta decyzja kończy etap oceny ofert, a tym samym również oceny zasadności zastrzeżenia informacji oferty jako tajemnicy przedsiębiorstwa.

Biorąc pod uwagę powyższe zasadnym jest stwierdzenie, że nie jest możliwe wskazanie dla wszystkich stanów faktycznych jednolitej zasady co do określenia terminu od którego należy liczyć rozpoczęcie biegu terminu na wniesienie odwołania w omawianym zakresie, a kwestia ta winna każdorazowo podlegać indywidualnej ocenie.

[pełny tekst orzeczenia](#)

ANALIZY SYSTEMOWE

NR 2/2012

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2012 – 29.02.2012

I. RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
O zamówieniu	22 588	2 956	25 544
O udzieleniu zamówienia	25 633	5 013	30 646
O konkursie	12	2	14
O wynikach konkursu	9	3	12
O zmianie ogłoszenia	5 990	1 809*	7 799
O koncesji na usługi / roboty budowlane	2	3	5
O zamiarze zawarcia umowy	1 072	122	1 194
Informacyjne o planowanych zamówieniach	-	137	137
O profilu nabywcy	-	1	1
RAZEM	55 306	10 046	65 352

* - ogłoszenia dotyczące dodatkowych informacji, informacji o niekompletnej procedurze lub sprostowania

Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	19,92%	6,60%
Dostawy	42,66%	51,52%
Usługi	37,42%	41,88%

Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	99,12%	96,01%
Przetarg ograniczony	0,46%	3,04%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,08%	0,68%
Dialog konkurencyjny	0,05%	0,27%
Licytacja elektroniczna	0,29%	-

Kryteria oceny ofert
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	95%	93%	88%	92%
Cena i inne kryteria	5%	7%	12%	8%

Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	16	0,07%
Dostawy	15	0,07%
Usługi	54	0,24%
Razem	85	0,38%

Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	1	0,01%
Dostawy	11	0,05%
Usługi	25	0,11%
Razem	37	0,17%

Postępowania, w których przewidziano unieważnienie postępowania w przypadku nie przyznania środków pochodzących z budżetu UE i in.

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	342	1,51%
Dostawy	328	1,45%
Usługi	718	3,18%
Razem	1 388	6,14%

Postępowania, w których przewidziano istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	3 554	15,73%
Dostawy	5 503	24,36%
Usługi	5 371	23,78%
Razem	14 428	63,87%

Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	11,74%	2,83%
Dostawy	43,97%	39,42%
Usługi	44,29%	57,75%

Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	77,56%	83,84%
Przetarg ograniczony	0,44%	2,79%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,05%	2,81%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,09%	10,44%*
Dialog konkurencyjny	0,01%	0,12%
Wolna ręka	17,95%	-
Zapytanie o cenę	3,74%	nie ogłasza się
Licytacja elektroniczna	0,16%	nie ogłasza się

* - w tym wolna ręka

Wartość udzielonych zamówień*

Wartość zamówień	5,402 mld zł
-------------------------	---------------------

Rodzaj zamówienia	Struktura zamówień wg wartości
Roboty budowlane	38%
Dostawy	32%
Usługi	30%

* - wartość określono na podstawie danych z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (dotyczących postępowań o wartości od 14.000 euro do progów UE)

Ogłoszenia o zamówieniu z ogłoszeniami o udzieleniu zamówienia

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Okres	Liczba ogłoszeń o zamówieniu	Liczba ogłoszeń o zamówieniu, w których opublikowano ogłoszenie o udzieleniu zamówienia	Odsetek
rok 2010	171 572	140 080	81,65%
I-III kw. 2011	126 893	105 885	83,44%
rok 2011	172 473	142 432	82,58%

Średnia liczba ofert składanych i odrzucanych
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba ofert	
	składanych	odrzuconych
Roboty budowlane	6,11	2,80
Dostawy	2,30	1,41
Usługi	2,55	1,62
Średnio	2,66	1,69

Zamówienia udzielone według województw
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Województwo	Odsetek liczby	Odsetek wartości
dolnośląskie	7%	9%
kujawsko-pomorskie	4%	5%
lubelskie	5%	5%
lubuskie	2%	2%
łódzkie	5%	6%
małopolskie	10%	8%
mazowieckie	18%	16%
opolskie	2%	3%
podkarpackie	5%	6%
podlaskie	3%	2%
pomorskie	6%	6%
śląskie	11%	11%
świętokrzyskie	3%	3%
warmińsko-mazurskie	4%	4%
wielkopolskie	9%	8%
zachodniopomorskie	5%	5%

Średni czas trwania postępowań
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	2011	2012
Roboty budowlane	38 dni	42 dni
Dostawy	31 dni	30 dni
Usługi	28 dni	29 dni
Średnio	31 dni	30 dni

Procentowa wartość udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	% wartości
Administracja rządowa centralna	2,96%
Administracja rządowa terenowa	2,45%
Administracja samorządowa	45,51%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	5,75%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	1,47%
Uczelnie publiczne	4,72%
Podmiot prawa publicznego	0,26%
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	13,89%
Inny	22,98%

Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro)

Kategorie zamawiających	Udział
Administracja rządowa centralna	2,47%
Administracja rządowa terenowa	4,21%
Administracja samorządowa	36,67%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	4,99%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	1,35%
Uczelnie publiczne	7,32%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	16,92%
Zamawiający sektorowy	1,77%
Inny	24,29%

**Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro)**

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
Administracja rządowa centralna	9,27%	25,70%	65,03%
Administracja rządowa terenowa	8,53%	24,88%	66,59%
Administracja samorządowa	16,48%	30,32%	53,19%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	8,72%	44,63%	46,66%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	4,11%	35,27%	60,63%
Uczelnie publiczne	6,24%	57,98%	35,77%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	3,22%	65,54%	31,24%
Zamawiający sektorowy	5,16%	49,72%	45,12%
Inny	8,54%	47,23%	44,23%

**Struktura procentowa trybów udzielania zamówień
według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)**

Kategorie zamawiających	Tryb [%]							
	PN	PO	NO	NB	DK	WR	ZC	LE
Administracja rządowa centralna	66,59	0,24	0,00	0,00	0,00	27,21	5,73	0,24
Administracja rządowa terenowa	70,22	0,12	0,00	0,00	0,00	24,81	4,47	0,37
Administracja samorządowa	78,01	0,20	0,04	0,06	0,00	17,67	3,81	0,21
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	78,11	0,33	0,20	0,07	0,00	18,35	2,88	0,07
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	53,86	0,72	0,48	0,00	0,00	26,57	17,87	0,48
Uczelnie publiczne	72,44	0,18	0,00	0,18	0,00	23,91	3,26	0,04
Podmiot prawa publicznego	88,30	0,00	0,00	0,00	0,00	7,45	4,26	0,00
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	88,08	1,27	0,00	0,00	0,00	9,45	1,16	0,03
Inny	75,48	0,56	0,07	0,19	0,05	19,15	4,33	0,17

Liczba zamówień udzielonych polskim wykonawcom na rynkach innych państw członkowskich UE z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Liczba kontraktów	Rodzaj zamówienia	Równowartość w EUR
Czechy	2	1 x usługi 1 x roboty budowlane	339 280 725 EUR
Dania	1	1 x usługi	762 272 EUR
Litwa	1	1 x dostawy	83 800 EUR
Luksemburg	6	6 x usługi	249 970 EUR
Łotwa	1	1 x dostawy	brak danych
Niemcy	1	1 x roboty budowlane	439 556 EUR
Szwecja	1	1 x dostawy	brak danych
Wlk. Brytania	2	2 x dostawy	brak danych
Razem	15	2 x roboty budowlane 5 x dostawy 8 x usługi	340 816 323 EUR

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]							Razem	
	roboty budowlane	dostawy	usługi	konkurs					
Austria		1	204 000					1	204 000
Belgia		1	25 488					1	25 488
Czechy		6	2 474 214	3	6 059 158			9	8 533 372
Dania				1	602 415			1	602 415
Francja		2	2 202 986					2	2 202 986
Hiszpania	3	1 457 302 834						3	1 457 302 834
Holandia		6	12 234 492					6	12 234 492
Japonia		1	270 000					1	270 000
Litwa		1	2 422 000	1	626 667			2	3 048 667
Niemcy	1	709 831 520	11	41 585 851	2	2 268 342		14	753 685 713
Rosja				1	1 168 498			1	1 168 498
Szwajcaria			11	9 831 347				11	9 831 347
USA		2	8 158 830	2	2 028 640			4	10 187 470
Wielka Brytania			34	6 112 805	8	16 546 896		42	22 659 701
Włochy			4	3 618 275	1	15 266 993		5	18 885 268
Razem	4	2 167 134 354	80	89 140 288	19	44 567 609	0	0	103 2 300 842 252

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

II. KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Kontrole uprzednie

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	31	
Zakończone	24	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	18	75%
Stwierdzono naruszenia	6	25%
w tym:		
	0	0%
zalecenie unieważnienia	1	17%
ponowna ocena	5	83%
uchybień formalne		

Kontrole doraźne

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	18	
Zakończone	36	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Brak naruszeń	0	0%
Stwierdzono naruszenia	36	100%
W tym:		
zawiadomienie RDFP	15	42%

Kontrole doraźne zawiadomień

(kontrola wyboru trybu udzielenia zamówienia na podstawie zawiadomień kierowanych do Prezesa UZP w związku z art. 62 ust. 2 i art. 67 ust. 2 ustawy Pzp)

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	6	
Zakończone	5	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	0	0%
Stwierdzono naruszenia	5	100%
w tym:		
	5	100%
uchybień formalne	2	40%
zawiadomienie RDFP		

Postępowania wyjaśniające

Postępowania wyjaśniające	Liczba	
Wszczęte	191	
Zakończone	159	
Wyniki postępowań	Liczba	Struktura procentowa
przekazane do kontroli	25	16%

III. ŚRODKI OCHRONY PRAWNEJ

Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

	Liczba	
Wniesiono ogółem	421	
Rozpatrzone ogółem	464	
Sposób rozpatrzenia	Liczba	Rozkład procentowy
Zwrócone	44	10%
Odrzucone	30	6%
Umorzone postępowanie	55	12%
Umorzone postępowanie – zarzuty uwzględnione przez zamawiającego	64	14%
Oddalone	146	31%
Uwzględnione	125	27%

Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2012 r.	2011 r.
Roboty budowlane	26%	26%
Dostawy	28%	33%
Usługi	46%	41%

Liczba skarg na wyroki Krajowej Izby Odwoławczej wniesionych do sądów

Skargi	2012 r.	2011 r.
Liczba wniesionych skarg	22	23
Odsetek ilości wniesionych skarg w stosunku do liczby rozpatrzonych odwołań	5%	6%

Przygotował:
Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2-3/2012

Zespół redakcyjny Informatora UZP:

*Joanna Czarnecka   Anna Łagocka
Katarzyna Bigos   Joanna Orzeł
Urszula Krynicka   Izabela Rzepkowska*

pod kierunkiem   Anity Wichniak Olczak

KONTAKT:

Urząd Zamówień Publicznych
ul. Postępu 17a , 02-676 Warszawa
tel. 458-77-07 fax 458-78-36, informator@uzp.gov.pl